

NHI-THIÊN-DƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — Cholon

TELEPHONE N° 658

Cơ bản đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiềm-sắc-bổ-huôn (Trị bệnh đờn ông suy nhược)	Mỗi ve giá.	2 \$ 00
2. — Phục-khoa Kim-phụng-huôn (Đờn bà huyết hư khí suy)	Mỗi hộp 2 hờn giá.	1 00
3. — Hóa-dâm-chí-khái (Trị bệnh ho)	Mỗi gói giá.	0 15
4. — Nhi-khoa công-cơ-táng (Trị bệnh con nít)	Mỗi gói giá.	0 25
5. — Thần hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh)	Mỗi gói giá.	0 16
6. — Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích)	Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7. — Suu-độc-linh-dược (Trị bệnh hoa liễu)	Mỗi ve thuốc nước và thuốc huôn giá.	3 00
8. — Thần hiệu nhân-dược-thủy (Trị bệnh con mắt)	Mỗi ve giá.	1 00
9. — Thanh-tạng-huôn (Thuốc xỏ)	Mỗi ve giá.	0 10
10. — Phong thấp cao dược (Thuốc dân tr các chứng bệnh phong thấp)	Mỗi miễn giá.	0 20
11. — Sanh-phát-há-thổ-giũ (Thuốc nước xỏ cho nước lóc)	Mỗi ve giá.	0 30
12. — Bạch-trực-cao (Trị các chứng bệnh đau lâu)	Mỗi ve giá.	0 60
13. — Bạt độc dược cao, (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghẻ chốc)	Mỗi ve giá.	0 30
14. — Trân-châu-phần (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi)	Mỗi ve giá.	0 35
15. — Tế sanh dược thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chói nước và thời-khí)	Mỗi hộp giá.	0 10
16. — Bạch thỏ giũ (Dầu bạc hà)	Ve nhỏ giá 0 20, — ve lớn.	0 40
17. — Tiếng dược cao (Trị bệnh tai)	Mỗi thỏ giá.	0 20
18. — Châu phần sanh cơ tạng (Trị các thứ ghẻ độc)	Mỗi ve giá.	0 20
19. — Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghẻ độc)	Mỗi ve giá.	0 20
20. — Nha thống dược thủy (Trị bệnh đau răng)	Mỗi ve giá.	0 20
21. — Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm)	Mỗi gói giá.	0 06
22. — Vi-tê-sann trệt đã huôn, (Hoặc té cây, hoặc đánh đập)	Mỗi hộp giá.	0 50
23. — Dầu Essence de menthe niêu Nại-thiên-Đường,	Mỗi ve giá.	0 25
24. — Vạn ứng phát đơn (Trị bệnh nhức đầu đau bụng tức ngực)		0 10
25. — Dầu đậu khấu (Nhứt dầu nóng lạnh số muối)	Mỗi ve giá.	0 10
26. — Bông gòn thuốc (Để bó rí ghẻ)	Mỗi gói là.	0 20
27. — Mộng-uyển-trà (Trà bổ á-phận)	Giá mỗi gói là.	1 50
28. — Tây-thi-lộ hương-thủy,	Mỗi ve giá.	0 50
29. — Lập chí đao thương dược-thủy,	Mỗi ve giá.	0 50
30. — Vạn-ứng nhị-thiên-dầu,	Mỗi ve giá.	0 26
31. — Sát nha hương-phần,	mỗi hộp giá.	0 30
32. — Vạn ứng bổ tá dầu	mỗi ve giá.	0 20
33. — Cẩm-hạp ninh thần bổ thận huôn,	mỗi hộp sáu huôn giá.	0 80
34. — Dầu chổi.	{ Ve lớn giá.	0 40
	{ Ve nhỏ giá.	0 20
	Hiệu nhứt, mỗi ve giá.	0 60
35. — Hoa-lộ-thủy.	Hiệu nhì, mỗi ve giá.	0 40
	Hiệu ba, mỗi ve giá.	0 25
	Hiệu tư mỗi ve giá.	0 15

Bổ-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài hao tốn bạc ngàn mà in ra mấy môn cuốn « Dược táng phục pháp » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ xin, thì Bổ-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.
Tirage 1.000 exemplaires

Le Directeur-Gérant: NGUYEN-CHANH-SAT.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CO MÍN-ĐAM

Causertex sur l'Indochine et le Cambodge

PARAISANT LE JEUDI

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 4 Mars
1920

農 業 叢 談

MỠI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐINH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... 5 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 Đổi nhũn..... 0 00</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>En an..... 50fr.00 Six mois..... 30 00</p> <p>Les abonnements sont payables d'avance</p>	<p>F. CANAVAGGIO Fondateur</p> <p>NGUYEN-CHANH-SAT DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF (Trụ sở: 71, rue Pellern)</p>	<p>PUBLICITE ARRANGES LEGAUX ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 1000 de large... 10 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 5 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales en traité à forfait.</p> <p>Les prix</p> <p>Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bàn-quản mà thương nghị.</p>
---	--	---

Direction, Rédaction et Administration: 71, rue Pellern. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng gùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Bài diễn-thuyết của quan-Toàn-quyền.	7. Thời hải.
2. Vai lời nhắc nhở.	8. Cũng là Saigon Thời-Đàm.
3. Đông-dương thời sự. — Giá lúa.	9. Lời chúc mừng của M. Nhuận.
4. Thời-đại nên biên cải.	10. Thăng-thương mẽ-đay.
5. Mộng du thế-giới kỳ.	11. Ai làm được.
6. Ai tin.	

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐU'ỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHUNG-HOÀN

Phẩm mà đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đế mà thôi. Nền-hệ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường-kính không đều thì khô mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngổi-cảm, lạc-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết bị mất, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do sự đường-kính không đều mà ra.

Tiệm tại đây, từ ngày đặng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng gìn lòng cầu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, giữ công chế ra mà làm hướn để trị cho các chứng bệnh đờn-bà đều đúng đàng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà sức sanh con dễ chịu cũng nhiều, chỉ như đờn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai khỏe con, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ hơn, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng bệnh sau đây:

- 1° Đường-kính hoặc trái, hoặc sai, hoặc 4, hoặc nhiều;
- 2° Bạch-đái, Bạch-đản, ra hoặc không đều;
- 3° Đường-kính hoặc vàng dợt, hoặc đen tím;
- 4° Khí huyết đờn-bà, đường-kính hoặc trái;
- 5° Hoặc đường-kính ra nhiều quá, như muốn ăn bằng;
- 6° Đường-kính đi nghịch, như ra ở chỗ này, trong bụng thì đau;
- 7° Thân thể chẳng yên, sẩy-khôn mất mát, ăn uống không đều;
- 8° Đau lưng, mỏi chân, rầu rĩ, đi gầy;
- 9° Thái đặng chẳng yên, trong bụng đau hoặc có đờn-bà ở huyết không đều, hoặc không đều.

Phẩm này mỗi ngày phải uống 1 hoặc 2 lần.

với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước sôi con nhũ mà uống với nước thuốc.

CỬ LÂN: Những đồ sông-sít, lạnh lẽo, cũng là đồ rang-sương sống này, độc-dịa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hướn, giá là..... 1 \$ 00

THUỐC SANH ĐƯỢC THỦY

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hóa chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chừng ấy lòng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời ỉn. Nay Bồn-đường có chế một thứ thuốc nước máy rất hay thần hiệu chữa trị các chứng kể ra sau này:

- Vì các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh như đậu,
- Tờn chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mùa hạ,
- Bao bụng sinh mụn,
- Trúng phong trúng đấm,
- Bất tỉnh như say,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kết đờm;
- Nhứt mũi cùng mìn;
- Tinh thần hải hải,
- Trúng thử phát nóng;
- Thử thổ bất phục,
- Vì chướng tiêu hóa,
- Bị ghê dầy sống,
- Sơn-phong shaubjết,
- Đa ngứa đỏ sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bình thường phải uống nhiều hơn. Con gái mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con gái chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 \$ 90

NHỊ-KHOA-CĂNG-CO-TẮNG

Chỉ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo thương hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngấn chân, con mắt lác liến, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh như say, miệng mũi trướng khí, trong ruột đau thối, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chân, đường đại huật bón, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mưa, khi la rút tay, rút chân, da mặt xanh, vàng mét, óm gáy, khô khè, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, hoặc có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm đường đại đường tiểu không tốt, tay chân lạnh ngắt, rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MĂNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 1 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trẻ đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

BẠCH TRƯỚC CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lậu đỏ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu về thì huyết chảy ra đấm đờ, cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trẻ đặng các chứng bệnh khác.

Trong mỗi hướn đều có chỉ dẫn dùng. Mỗi hướn giá là..... 0 \$ 50

NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38 Rue de Canton. — Cholon

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông, ông Lương-y Vi-tê-Sanh-chê-rê

Sưu-Độc-Linh-Được

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LÀ)

Bệnh Hoa-liều là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hề mang lấy nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thảm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh hùng hào kiệt, có nhiều n,ười vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều đặng đã nhiều, gần khắp trong thế giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới mà mới mà xỏ cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dâng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Vả chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoài một chỗ, nếu xỏ như vậy mà xỏ ra mà nơi mạch máu trong cả châu-thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xỏ ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lạnh chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là lắm to lắm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không nóng cũng không lạnh, bệnh nặng thì mỗi ngày xỏ hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xỏ một lần, đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đặng các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiện, hay là hơi thở mà ra. Đầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sửa đổi tạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liều kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-la lở loét,
- Đau bịnh hội-xo,
- Huyết khô huyết độc,
- Ghê độc lây lụy,
- Ỉạch nơi chỗ độc,
- Bán thân bất toại,
- Đương-mai mọc mọc,
- Ưng thư nhọt ghê,
- Lát voi lát đồng tiền,
- Vô danh thủng độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng sợ tiết diện, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chả g còn tại đi tại tại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa cơm mi uống thuốc nước một muỗng, và tôi trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hướn, uống mỗi lần ba hướn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tìm uống ngay một lần và phải cứ ăn đồ chua, đồ sống sít

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hướn giá là..... 3 \$ 00

QUYNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU

37 39, đường Antral-Courbet

(CHỢ LỚN THỊNH MỸ SAIGON)

Gạo, chà, nước-mắm, tôm, cá, trăn, bột, trăn, thuốc bột cũng các vật đáng kể.

Nước-mắm Phá-quốc-ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-Điền; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ỉn chỗ nghỉ sạch sẽ từ 8. M ón dùng cơm tại bữa ăn hay là muốn dùng cơm tháng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thoáng thả xin các ông ghé chơi một phen thì sẽ.

Tiệm đóng giày theo kiểu Langsa

Ở đường Legrand de la Liraye số 73 et 75 Dakao Saigon

Kính tỏ eùng quý ông quý thầy trong Lục-châu rõ. Tôi có mở một tiệm đóng giày theo kiểu Langsa và kiểu Huế-kỳ đủ kiểu và đủ các thứ da mua bên Bại-pháp, còn thợ thì chọn ròng thợ khéo như Bắc-kỳ đóng một cách rất chắc chắn, lại giá thấp hơn các nơi.

Cái xin quý ông quý thầy có lòng cố cấp tôi là người Nam-kỳ ra ơn giúp sức cho mau thành tựu thì tôi hết lòng cảm tình.

Quý ông ở Lục-châu muốn dùng thứ nào kiểu nào và thứ da gì số hiệu giày đi, ấy xin gửi thư tôi sẽ đặng rồi gọi ngay đến chỗ chẳng sai. Hoặc có lòng tốt sáng điệ đi Saigon đi đến tiệm tôi ở đường Nguyễn thì tôi lại tới nhà gia đình ơn một ít.

HENRI NHI.

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng QUỜI-KHÁCH đặng rõ : Tiệm tôi khắc con DẤU-LÔNG, CAO-SU đủ kiểu cũng có đó phụ cùng và bằng đá GẠM-THẠCH để mộ, vân vân. Giá rẻ đó tốt mà làm mau, nếu QUỜI-KHÁCH ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thư lại tiệm tôi lấy CATALOGUE lựa kiế mà dùng thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRAN-DUY-BÌNH Graveur

130 RUE PELLERIN 130. — SAIGON

Tiệm vẽ hình

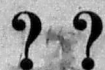
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Chư quý vị muốn vẽ hình cho thiệt khéo, thiệt giống, xin đem hình đến mô-đun tiện họa-chơn-dùng của M. Nguyễn-Đức-Nhuận; thì ắt sẽ đặng vui lòng đẹp mắt. Tiệm này được nhiều nhà sang trọng ngợi khen. Hình vẽ để trăm năm không phai.

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp tốt nghiệp vẽ nghề vẽ và 3 cái bằng cấp của hội dấu xâu Đông-Dương ban khen. Quý vị muốn biết rõ, xin viết thư hỏi, tiệm này sẽ gửi cho một tờ cao bực có cái nghĩa rõ cách vẽ và để trước cái giá cả phải minh. Gửi thư, hình, hoặc mandat xin để bao thư như vậy :

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN No 28 Boulevard Paul Bert. SAIGON.

(Tiệm này trước khi có ở Giadinh và Boulevard Luro).

Trình-thám tiêu-tbuyêt

Cuốn nhì in mới rồi :

Cuốn ba còn in tiếp, coi tới chừng nào càng lạ càng hay, xin Liệt-Vị rắng xem cho tới; đặng biết cái tài người TRINH-THẨM, và cô XAO-CHÂU lanh lợi là vườn nào cho biết.

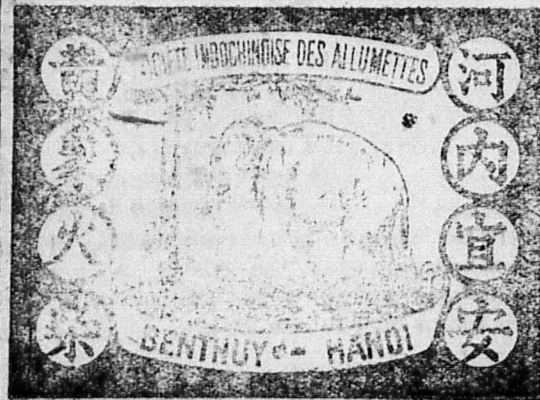
Ông nào mua lẻ mỗi cuốn xin gửi sáu con số 10.

GIÁ MỖI CUỐN LÀ..... 0\$20 MUA 50 CUỐN..... 7 00 MUA 100 CUỐN..... 12 00 Xin gửi thư cho M. VĨN-CHÂU-QUI

Employé au Nông-cổ Mìn-đam SAIGON

NHƠN-THUẬN KHÁCH-LÁU tại Long xuyên

Tại Long-xuyên ngay cầu tàu phía bên chợ, có một tiệm ngủ của người Annam mới lập, phòng vệ sạch sẽ chủ tiệm chiều hiền đãi sĩ, lễ nghĩa đủ đều, tầng dưới có phòng hút thuốc và có bán đồ tạp-hóa. Quý khách có đi đâu xin ghé tại đó nghỉ ngơi và giúp đỡ công-buợng cho nên việc.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ lộp quẹt hiệu này nội còi Đông - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán lẻ khắp nơi, có một sự nhỏ một hộp mà thôi.

Avis aux voyageurs

Messieurs les voyageurs qui ont à prendre le train sont informés qu'au Café Restaurant THÁI-BINH, 136 rue Colonel Boultonnet en face de la gare centrale de Saigon, ils trouveront en même temps que des consommations de premier choix, un service de cuisine très soigné, et des produits divers d'épicerie et de pharmacie.

Aux personnes habitant la Ville, le Café Restaurant Thai-Binh offre aussi, à des prix très modérés, des repas soignés. Prix spéciaux pour les pensionnaires.

Tiệm hiệu THÁI-BÌNH ở ngang nhà giầy xe-lửa chánh Saigon đường Colonel Boultonnet số 136, có bán lẻ rượu tây, (Café Restaurant) và có trữ bán sỉ và bán lẻ những thuốc Langsa và đồ tạp hóa Langsa như bánh hộp cá và rượu tây đủ thứ (Epicierie).

Rao trong lục châu như Annam ai muốn lập tiệm bán hay là đồ tạp hóa Langsa tranh thương cũng chệch thì viết thư cho tiệm này mà thương nghị.

Giá bán rẻ lắm.

Tiệm này cũng chịu lãnh mua giùm các thứ hàng hóa khác, bất kỳ là vật chi, cứ theo facture mua, tính tiền công 3 %.

MAI-VÂN-LUỐC.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐAM

BÀI DIỄN-THUYẾT

của quan Toàn-quyên MAURICE LONG khi mới đến Saigon

ngày 20 Février 1920

Các ông

Hôm nay tôi mới hiểu rõ Chánh-phủ Cộng-hoà giao xứ Đông-Dương cho tôi cai trị thì cái trách-nhậm ấy nặng nề và vinh diệu không cùng. Tôi bước lên lên vùng đất này là một vùng đất thuộc của Đại-Pháp đã lâu hơn hết trong xứ

xinh đẹp và qui trọng này; tôi nghe những lời chào mừng tôi; tôi thấy các ông sẵn lòng tin cậy tôi làm cho tôi thêm nong chí; tôi thấy các ông lo lắng thì đủ biết các ông yêu mến xứ này, những sự ấy làm cho tình cảm động của tôi càng thêm sâu hơn nữa. Xin các ông để cho tôi lấy lòng thành thiết và yêu mến mà tạ ơn các ông hết thảy.

Tôi chắc các ông chẳng hề đợi tôi đem qua đây một cái chương trình chánh-trị về đường thi thổ tương lai của tôi và về những vấn-đề quan hệ làm cho các ông lo lắng bấy nay đó chăng hề tôi chỉ liên cách giải quyết, ởi chẳng hề tỏ về lối đường đi hay là tôi dùng những câu chỉ bày mà làm cho tiêu tán hết những sự bất lợi được bao giờ; bởi vì hiện nay chúng ta gặp nhiều vấn-đề nó dồn dập tư bề, nếu nói rõ ra thì e vô ý làm, còn như nói sơ sài thì là vô ích.

Ngày nay tôi đến tận nơi rồi, tôi biết rõ hơn vật rồi, tôi mới lo mà giải quyết mấy sự khó ấy được.

Tôi được đối diện với các ông lần thứ nhất đây, tôi liền toan giải lòng ưu lự cho những người đề ý tưởng rằng hệ mỗi khi có quan Toàn-quyên tôn nhậm Đông-Dương thì hay đổi cách, cai-trị trong xứ.

Nước Đại-Pháp đã dồ lần, đã thí nghiệm, có một hai khi đã sai lầm, nay đã quyết dứt khoát dân cho tròn trách-nhậm.

Lo khai khẩn ruộng đất để làm lợi cho dân bản-tổ và cũng làm cho Đại-Pháp thêm giàu; lo đem những tri-xảo Âu-châu mà hiệp với sức máy chường-tộc khác ở nơi đây song chẳng lẽ cường hức làm cho chường-tộc ấy hổ tánh ý riêng thuở nay; lo làm cho cách ăn ở của dân càng thêm dung dị và lo làm cho loài người biết tự-ôn, cho loài người ấy được quyền mà tỏ ý với Chánh-phủ là người lấy lòng thành thiết, công chánh mình mãn và cứ giữ gìn sự bình tĩnh và sự lợi ích cho công chúng. Ấy là những điều cốt yếu trong của quan Toàn-quyên; ấy là cái chính-sách qui-hóa của nước Pháp vậy.

Tôi lấy làm may mắn mà được kể vị cho một người từ năm 1911 tới năm 1919, đã đem cái chính-sách ấy mà ghi chạm nơi xứ Đông-Dương này.

Tôi tưởng chẳng cần nhắc lại đây cái công phu hao đại qui lóa của đấng tiền bối làm chi, bởi vì các ông đã tỏ biết rồi. Tại đây có nhiều người đã có giúp mà tán thành công cuộc ấy. Có lẽ có một ít người không thấy cái ý biên cái ấy mình mãn và lợi ích cho cái địa-vị của chúng ta nơi miền Cực-đông này là dường nào.

Nay công việc làm đã phát hiện tỏ rõ rồi.

Những người nhúc nhác khi trước đề ý sợ rằng hệ bên Âu-châu khởi cuộc binh đao thì các thuộc địa của ta, mà nhất là Đông-Dương xa xôi này, sẽ làm cho mẫu quốc phải trở nên yếu đuối.

Các ông bình cách xảy ra rất kịch liệt rất giằng dụa, làm cho ý tưởng ấy sai lầm xa lắm. Xứ Đông-Dương chẳng hề làm cho Mẫu-quốc yếu sức bao giờ; nhơn dân Tây Nam lại còn giúp đỡ cho Đại-pháp công đày ơn trọng ai cũng rõ biết.

Sự giúp người, giúp bạc, giúp tàu, giúp đồ thổ-sản, giúp đồ nguyên-liệu ấy là đủ chứng lòng trung thành của Thuộc-địa là dường nào. Nếu không lấy trí cao-thượng và chí thiết-hành mà điều đình dân bản-thổ và làm cho dân ấy tin cậy và yên ổn thì sự giúp đỡ cho Mẫu-quốc có được như thế chăng?

Cái chính-sách mà được hiệu nghiệm như thế thì chẳng hề đời đời được bao giờ.

Bởi vậy khi tôi đắc chí sang cảm quyền xứ này tôi liền đến viếng ông ALBERT SARRAUT cũng như đến viếng một bằng hữu mà xin lời chỉ bảo, thì tôi có tỏ ý rằng tôi sẽ hết lòng lo lắng mà thi hành và mở rộng những sự biến cải của ngài đã làm đó, nhất là cái lương cuộc giáo-đục, cuộc y-viện và các nghị-viện.

Rồi đó vì tài quen thuộc việc Thuộc-địa và vì trí hiền ngộ nên ngài được lãnh quyền Thuộc-địa-bộ Thượng-thor. Khi tôi gần xuống tàu mà sang qua đây, ngài lấy quyền Thượng-thor mà truyền lệnh cho tôi, và ngài dạy tôi đem lòng yêu mến của ngài mà tỏ lại cho các ông, thì tôi rõ thấy tuy ngài về Mẫu-quốc mà ngài vẫn để lòng dạ lại xứ này luôn luôn.

Vậy tôi xin hiệp cùng các ông mà kính dâng lời cảm tạ quan Thượng-thor ALBERT SARNAUT và kính chúc cho ngài cầm quyền bành chính nơi ngôi ấy cho nhiều năm, bởi vì chúng ta biết rằng ngài lãnh chức ấy trách-nhậm rất nhiều mà trong những trách-nhậm ấy thì ngài lưu tâm lo khai phát công phu của ngôi nơi miền Cực-đông này hơn hết; nghĩ vì sự ấy là một điều quan hệ về đường hưng vượng của Đại-pháp.

Còn về cuộc kinh-tế lý-tài thì cái vấn-đề về giá bạc là cái vấn-đề làm cho tôi lo lắng nhiều và trước hơn hết.

Đồng bạc lên giá càng ngày càng cao, cũng như đồng bạc roupie bên Ấn-Độ, cũng như taël bên Trung-quốc : ấy là tại bạc khổi lên giá và tại quan tiền bên Mậu-quốc với đồng bạc livre bên Anh-quốc sánh với đồng bạc dollar bên Thế-giới-mới thì sự giá nhiều lắm. Sự bạc lên giá thì thường làm cho ai tính cách nào cũng đều sai lầm hết thảy và cách chằng bao lâu đây sự định chắc giá bạc ai cũng cho là một kế hay mà coi lại té ra cũng chẳng nhảm nữa.

Nếu nay ai dám nói rằng bạc Âu-châu sự giá còn bạc khổi lên giá như vậy mà thôi, chớ chẳng còn thế nào mà sự trời hơn nữa được, thì người ấy rất can đảm. Chẳng nào các xứ bên Âu-châu mà phục hưng lý-tài được rồi thì giá bạc mới bình phục được. Theo ý riêng tôi thì tưởng giá bạc trời sự như thế mà có bình phục đi nữa thì cũng còn cao hơn giá bạc khi trước giặc nhiều lắm.

Đời này là đời cả hoàn-cầu nước nào cũng đều dùng giấy-bạc nhiều; chắc sự ấy sẽ làm cho vật ăn uống càng ngày càng thêm mắc cũng như cách ba bốn thế-kỷ trước, khi tìm được châu Thế-giới-mới rồi vàng khổi trở ra nhiều đó vậy.

Đầu lập luật chi cũng vậy, chẳng có Chánh-phủ nào mà có quyền trách khỏi sự hại về bạc trời sự cho được. Cái vấn-đề thuộc về bạc trời đây cũng chẳng phải dễ giải chi đâu.

Tôi vẫn biết sự bạc trời trong xứ Đông-dương đây thì coi mới khác hơn các xứ khác. Thiệt cũng nên ước chớ chỉ khi

trước đồng bạc Đông-dương định chắc theo giá đồng vàng thì tốt hơn. Mà nay nếu tính làm như thế thì lại e bởi rồi việc khác làm cho cuộc lý-tài lộn xộn nữa.

Vì như vậy theo quang tiền bên Mậu-quốc mà định chắc giá đồng bạc theo như giá trước giặc, thì đồng bạc Đông-dương lần lần giảm giá trong các xứ nơi miền Cực-đông rồi nhón cuộc cạnh tranh thương-mại mà lên tới trong xứ; chừng ấy trong xứ càng thêm khó, vì hàng-hóa phẩm thực dùng đồng bạc mà mua thì ít phải lên giá mắc lắm.

Còn như lấy giá đồng vàng mà định chắc giá đồng bạc và như xứ Đông-dương có vàng dự trữ sẵn đủ dùng, thì có lẽ đồng-bạc sẽ mượn tuợng theo một giá với đồng-bạc bên châu Thế-giới-mới. Mà ai lại tưởng xứ Đông-dương đương con Mậu-quốc gặp cuộc trắc trở như vậy lại không đem số vàng dự trữ mà giao cho Mậu-quốc dùng hay sao? Trong lúc binh đao lừng lẫy thì mây Tầu-địa đều nảy mạng cho mấy trận huyết-chiến tại sông Marne, sông Yser và thành Verdun. Nay như Đông-tương muốn xin tự do Chánh-trị và tài-chánh thì chúng ta cũng chẳng nên quên rằng cái mạng-vận lý-tài xứ này cũng đều phải nằm tại Paris là chỗ đương vậy vùng cuộc tài-chánh của Đại-pháp.

Ấy vậy lúc này chưa phải là lúc thì hành mà hiển cái về giá bạc chắc một lần cho được.

Tôi nói vậy không phải là không toan tính thế nào mà gãi sự hiểm trở này nó đương làm xao động cuộc kinh-tế và cuộc tài-chánh trong xứ. Tôi chẳng hề có ý đó, như là buổi này là lúc phải có bạc cho nhiều đặng đủ mà dùng trong sự mua bán số lúa dư, nếu không tính thì càng khổ nhiều hơn nữa.

Các Thượng-thor có hiệp ý mà lập một hội phái-viên để trừ hoạch cái cách tài-chánh, tôi do theo ý kiến của hội phái-viên ấy và tôi đã thì hành một ít điều rồi. Tôi còn đương suy nghiệm cách khác nữa đặng làm cho khỏi bị hại về sự họ làm bạc trời mà thủ lợi trong lúc này là lúc cuộc xuất cảng trong xứ đương thịnh vượng, khiến cho kẻ trung-gian phải cần dùng bạc đồng nhiều quá.

Các ông phải hiểu rằng trong sự này tôi không có thế nào mà chỉ rõ coi phải làm cách nào được, bởi vì nếu muốn làm cho hiệu nghiệm thì phải tính cho kỹ lưỡng và có đủ ngày giờ mà thì hành mới được.

Ngày giờ nghiệm cứu và nghị luận đã qua rồi; bây giờ đến lúc nhứt định. Tôi chẳng hề xin các ông chờ lâu bao giờ. Tôi sẽ làm theo trách-nhậm của tôi.

Sự bạc trời nó làm cho tài-chánh trong xứ xao động và coi mới rồi đây còn làm xao động nhiều hơn nữa.

Phát tiền phụ theo lương cho viên-quan ấy là làm tạm mà thôi, chớ theo lẽ thì phải cho người giúp việc có một cái địa-vị chắc chắn và xứng công cho cấp kỳ mới được.

Phải tùy theo chỗ mà xét những tờ giao kèo với mấy hãng có nhà nước giúp tiền, hay là phải làm cho rảnh tay cho khỏi bị thiệt hại.

Có lý nào mà nỡ bỏ hư những công cuộc, hề mình giúp đỡ một ít lâu thì sẽ bền vững đặng cần dùng ngày sau hay sao?

Mà muốn làm những sự ấy cũng như muốn quảng khai đường kinh-tế trong xứ, vì chiến cuộc mà phải đình trệ mấy năm nay, thì yêu cầu Đông-Dương phải có tiền dư mới được.

Quan quyền Toàn-quyền trong bài diên thuyết của ngài tại Chánh-phủ nghị-viện hôm 10 tháng Novembre năm rồi, thì ngài đã chỉ rõ số thâu xuất phải nhún nhúc là đương nào.

Trong năm 1919 thì đã thiếu tiền vì bởi thuế chánh-ngbach, thuế nha phiến thâu ít và vì bởi tổn hao thêm tại sự phụ tiền lương cho quan viên.

Ông MONGUILLOT, là người sáng trí và cũng có đáng khen, chẳng những là ngài chỉ sự hiểm nghèo mà thôi, mà ngài lại còn ráng kiếm cách mà trừ sự hiểm nghèo ấy nữa. Như dịp năm nay số lúa dư để bán cho ngoại-quốc nhiều, ngài bèn tăng thuế xuất cảng gạo nên mới có tiền mà đập vào một phần, số thiếu trong năm 1919 được.

Lúc cuối tháng Décembre ngài lại đánh dây phép qua Paris cho tôi mà

xin lập chỉ-dụ định tăng thuế nhập cảng vì bị giá bạc trời nên thuế ấy mất nhiều lắm. Tôi có xin với Chánh-phủ lập chỉ-dụ ngày 13 Janvier định ban hành trong Đông-dương số thuế gia tăng đã định trong chỉ-dụ ngày 8 Juillet 1919.

Ấy vậy có lẽ e thiếu trong năm 1919 sẽ có tiền mà đập vào đủ được. Mà nếu Đông-lương muốn được tự-do chánh-trị và muốn quảng khai kinh-tế thì phải làm thế nào cho có đủ tiền mà dùng?

Theo như lời quan quyền Toàn-quyền đã nói rồi, và tôi mới đối diện với các ông một lần đầu không hề đem lời nghe cực tòng mà nói với các ông song tôi tuợng cũng chẳng sợ gì mà không tỏ rằng sự lập thuế mới là một điều cấp vụ hơn hết.

Đề rồi tôi sẽ hiệp cùng các nghị-viên và phòng thương-cuộc với nông-cuộc mà nghị-n cứu phương-châm đặng làm cho cuộc tài-chánh xứ Đông-dương vững chắc, ngõ chúng ta nhắm tiền trình cho được bình tĩnh. Đều cấp-vụ này chẳng phải là riêng cho một xứ Đông-dương mà thôi. Cuộc binh cách làm cho hoàn-cầu biển cả hết thảy, nên dầu dân trong một nước hay là người trong một nhà cũng vậy thảy đều phải biến cải cách ăn ở.

Tôi xin bổ thêm rằng phải làm cho mau mới được. Trong cuộc cạnh tranh kinh-tế thế ai mà sẵn sàng trước và có binh khí đủ thì người ấy chắc thắng. Trong chánh sách thuộc về tài-chánh nếu dự dự thì thiệt hại lắm. Người nào mà ngồi yên thì ái lâm bại. Vậy nên nhứt định ý lưỡng rồi mà mới cho nên việc thì phải lấy chí càng đăm mà làm.

Đông-dương hiệp chúng phải liệu hoặc đánh thuế hoặc vay tiền cho đủ mà rồi dãi với sự tổn hao thường lệ hay là ngoại lệ mới được. Chánh-sách về lý-phải làm như vậy thì mới đủ mà tỏ rằng xứ Đông-dương đặng mong tự-do chánh-trị cho. Dịp này là dịp rất may mà xin cho được hành động tự-do, nghĩ vì chiến cuộc đã làm cho tầy rã rằng b óc chặc không ích lợi chi hết, mà như là cái dây buộc ấy ở xa quá.

Vậy chúng ta phải dám làm mới được mà nếu dám làm thì phải nghĩ cho rõ cái địa-vị xứ này đối với trong xứ và với

Đại-pháp và phải lấy các tài-nguyên trong xứ và cách đứng đọt trong địa-cầu mà suy.

Xứ này dân số đã đông mà lại siêng năng và ham tấn bộ, địa-địa thì thanh lợi không đâu bị kịp mà lại có thể khai quang không cũng và chắt chừa biết bao nhiêu nguyên-liệu chưa bay dùng tới. Ấy vậy xứ Đông-dương lẽ nào lại không như cuộc ngoại thương thịnh vượng mà làm cho một phần người nước Pháp và dân bản xứ có lợi ấy, mà làm cho có đủ tư-bổn ngõ sản lập cuộc công-nghệ được hay sao?

Buổi này các đại-quốc bên Âu-châu đầu đầu cũng lo đường bnh và bởi bởi sự hại, coi có phải là lúc mấy nước nguyên-liệu còn phong kín kín thừa dịp may ấy mà tàu bộ hay sao?

Chúng ta hãy nghĩ cho xa. Buổi này phải thì tho cái chánh-sách hạo đại mới được.

Năm một bên nước Trung-hoa là một thương-trường to tát, nằm giữa mấy nả biển, nên đường giao thông với các nước bên miền Cực-đông rất dễ, năm dựa cửa Thái-bình-dương là một một ngày kia như lực sẽ chầu vào mà giao tiếp, cũng như Địa-trung-hải thì đời thương-cuộc Đại-á-dương trong lúc tàn-thối rồi vậy thì xứ Đông-dương sẽ thành một căn cứ kinh-tế nơi Địa-cầu này.

Các ông, tuy buổi này có nhiều điều lo lắng, tuy cảnh tượng có mới u-ám, nhưng vậy mà cái trách-nhậm của chúng ta đẹp đẽ và rộng rãi biết chừng nào.

Tôi quyết định không thêm câu thúc, công tư vị chi tiết, chỉ do đều cấp-vụ cho; buổi này và ráng nương trách-nhậm mà làm theo cách chá b-ly. Tôi lãnh công-nhậm này cũng như một nghĩa-vụ phải làm vậy; và tôi ước ao sao cho tôi được thành công.

Tôi vẫn biết công của các quan Toàn-quyền trước đã kết quả rất đẹp. Vậy tôi sẽ do theo thể lệ ấy và cách thức chế sẵn đó; tôi sẽ thừa thế dân tình trông đợi mà phụ sức tôi đó, đặng lấy sức tôi trông cậy người khai diển, nhà thương

mãi là người làm cho thịnh vượng xứ Đông-dương, tôi trông cậy các quan văn võ trong lúc chiến đầu đã tỏ lòng công ích và trung thành; tôi trông cậy như dân bản xứ và trung nghĩa từ các đế vương, hạo hộ cho đến người cấy ruộng thảy đều yêu mến vùng đất tổ tiên và yêu cầu Đại-pháp là Mậu-quốc chung của chúng ta.

Vai lời nhắc nhở

Kính cùng lục châu đồng-bào chư quân-tử nhà giám;

Nay đã mùng tháng Février, tháng Mars gần bước tới; mà trong liệt-quí khán-quan của tệ-báo đây phần đông đã mùng năm rồi. Vậy xin đồng-bào chư quân-tử hãy tưởng tình nhau, để ý coi chừng nơi cái nhân gởi Báo cho các ngài đó, hề thầy mùng năm rồi thì xin vui lòng mua Mandat gởi đến mà giúp tiền giấy mứt cho bản-báo chúng tôi, cho bớt được một mối lo về Tài-Thần hạn biệu, cho thông thả cái ngòi bút mà vậy vùng với cuộc tranh-thương này cho mau kết quả, thì bản-báo chúng tôi lấy làm may mắn chằng cùng.

Đa tạ, đa tạ; chí chúc, chí chúc.

Nông-Cỏ Min-Đam
Cẩn khải.

Lời rao đấu giá

AVIS D'APPEL D'OFFRES

Des offres sous pli cacheté seront reçues aux bureaux de l'Ingénieur en Chef de la Circonscription Sud des Chemins de fer à Saigon jusqu'au 15 Mars 1920 à 9 h. 30.

OBJET: Fourniture de 3.000 traverses en bois.

Le cahier de charges peut être consulté de Bureau de l'Ingénieur de la Voie et des Bâtiments.

Đông-dương Thời-sự

QUAN TOÀN-QUYỀN LONG RA RAG

Hôm chiều thứ hai nhằm ngày 1er mars này, lối 9 giờ 1 khắc có một chuyến xe lửa riêng đưa quan Toàn-quyền cùng đứ-quyền của ngài và các quan tùng-giá đi đường bộ ra Bắc-kỳ.

Ngài sẽ ghé lại tại Huế vài ngày mà yết kiến Hoàng-thượng ta, rồi ngài mới thăng ra Hà-nội.

Bản-báo kính chúc cho ngài đi đường bình yên và ước trông cho ngài mau trở lại đất Nam cho vui lòng dân chúng.

ÔNG OUTREY LÊN NAM-VANG

Ông Outrey đã từ biệt Saigon hôm ngày 2 mars, đặng lên Nam-Vang mà tranh cử chức Đại-biêu xứ Cao-man nữa

ÔNG MASPÉRO ĐI DALAT

Ông Maspéro là cựu quyền Thông-dộc Nam-kỳ đã đi Dalat hồi sớm mai ngày 2 mars này rồi.

GIÁ LÚA VÀ GIÁ BẠC

Lúa bữa nay chớ tới nhà máy tại Cho-lon mỗi 100 ki-lô giá 7\$70 tới 8\$30.

Bạc bữa nay mỗi đồng là 15 f. 50

Thời đại nên biên cải

Từ khi nước Đức gây nên cuộc chiến-tranh, kinh trời động đất trong mấy năm trời, của-cải như tuyết-tan, xương khô như núi cao, xét ra chỉ tranh lấy lợi-quyền mà thôi; lợi để mà nuôi người, lại hóa ra cái thuốc độc để giết người, thiệt nên than-thở cho loài người đó. Chỉ khổ vì cuộc đời không biết tự-lương, mình khôn hay dại, khéo hay vụng, mạnh hay yếu, sự-tư-tướng như đã hiệp đạo-lý nhân-ngãi hay không, nên nước Đức tự biết như

thê thời việc gì thành sự chiến tranh, nên Đông-minh không tranh được phần giỏi hơn thì bao giờ thành được cuộc hòa này; thế là cái công-lệ thiên-diện « Vật-canh thiên-trạch, ưu-thắng liệt-bại » đã xuất-hiện rực-rở ở cuộc đời bấy giờ đó.

Nay cuộc hòa đã cáo-thành mà kẻ khôn, kẻ dại, kẻ khéo, kẻ vụng, kẻ mạnh, kẻ yếu, kẻ hiệp với công-lý nhân-đạo; đã rõ ràng như thế là sắc trắng, sắc đen vậy; việc đời vì đó mà biến-cải cả, xem trong báo chương ngày nào là không có sự biến-cải của thế-giới, nước này biến-cải cách nọ, nước kia biến-cải cách kia, sự văn học biến, sự tư-tướng biến, sự chính-trị biến, sự kỹ-nghệ biến, tôi chắc rằng nước nào biến-cải chóng thời cường-thạnh, nước nào biến-cải chậm thì một ngày một kém, sự biến-cải thực là cơ-quan thiết-yếu của cuộc tương-lai; biến là đời cũ theo mới, cho vừa với trình-độ văn-minh đời bấy giờ.

Đền như nước ta nhờ có Bảo-hộ khai-phá trong mấy năm nay, sự tiến bộ cũng nhiều đùng tàn-tối, nhưng so với các nước trước khi chiến tranh, mười phần cũng chưa được một phần, hừn chỉ sau cuộc hòa đã cáo thành, mà sự biến-cải của các nước đã rầm-rập như mây bay như nước chảy, tay cầm tờ báo thì lại sốt ruột cho nước ta, nếu dân-tộc nước ta không biết theo thời biến-cải, thì cũng không khác gì người ở trong địa-ngục tối tăm vậy, các nước biến-cải một phần, thì mới có phần trông mong lên cuộc vũ-dải văn-minh về sau.

Quan Toàn-quyền Sarraut ngài đã biết trước lẽ ấy, nên trước khi cuộc hòa ngài đã định luật mới trong xứ Bắc-kỳ, đời học-qui cho năm xứ Đông-dương; thế là sự chính-trị, sự văn-học ngài cũng biên-cải đó; nhưng chẳng thế mà thôi, trên sự chính-trị ngài còn biên-cải nữa, xem như trong bài diễn-thuyết ở Hà-nội

và ở Saigon vừa rồi thì cũng đủ biết: sự tư-tướng ấy là ngài cầm một đạo công-lý và văn-minh của nước Pháp mà làm, chắc sao ngài cũng tới được mục-đích ấy. — Đền như sự phong tục cái, như quan Tổng-dốc Hoàng tỉnh Hà-đông, quan Tuần-phủ Lê tỉnh Hưng-yên ở tỉnh Phú-thọ khi trước, các ngài cũng đã dùng một cách vận-động, nào cái-lương phong tục cho một vài làng làm gương cho các xã-hội nào lập nghị-định cái-lương để khuyến-bảo chôn dân-gian, kẻ phí bao nhiêu là tư-tướng công-trình mà phong tục dân thôn, trong xứ Bắc-kỳ cũng chưa thấy biến cải được chút nào. Than ôi! Có phải dân mình chỉ quen thói ngu hèn thô-bì, cứ khần khẩn giữ lấy cái phong-tục tối bại ấy đâu!

Phong tục dân thôn xứ Bắc-kỳ trình-độ biến cải chậm-chạp, căn nguyên là bởi tự đâu? Ví dụ như cái cây, ngày ngày vung tưới mà hoa lá vẫn không thấy tươi tốt, là vì trong cây có tí r sâu ăn rở cây, đục ruột cây, thì cây chắc ngày ngày vàng héo, lại còn tươi tốt thế nào được. Tí r sâu ấy ở trong Bắc-kỳ vì là hạng người nào? Là bọn hương-chính chớ ai! Nước nào ở chôn dân thôn là không có những người kỳ-cựu, những người có thể lực, như các nước văn-minh những hạng người ấy lại là cột cái, là bánh lái rất quan hệ cho dân-thôn, ngoài thì giao tiếp với Nhà-nước trong thì mưu-sự ích lợi cho dân, là chỉ lấy Quốc-gia Dân-tộc làm cốt cách mà thôi; đến như bọn hương-chính nước ta, nào nhân-phẩm, nào tư-tướng của họ thật nên ngón thay cho dân, thiệt nên hăm gan tìm ruột thay cho dân! Nào họ còn biết chữ nghĩa quốc-gia dân-tộc là gì, chỉ lấy chủ-nghĩa khẩu phước tư phi mà chôn vào trong óc họ thôi! Nước đục thì mới béo cò, nói đến sự cái lương phong-tục thì họ rất không vui, không bằng lòng, nên thế thì lấy gì làm nhơn mếp, làm nặng

• Những người hút thuốc hút ông điều hoặc hủ thuốc vẫn muốn khỏi bệnh thì hãy hút thuốc hiệu "Globe"

• Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

úi: cái thuật của họ cũng chẳng lạ gì, chỉ có 2 cách mà thôi, có kẻ nào biết một đời chửi văn-minh mà muốn xếp-đặt lại tục lệ, thì họ dùng cách áp-chê mà đánh đổ ngay đi, không để lẫn vào bọn họ, tùy ý ngang dọc, dẫu lòng quấy đục chôn dân-thôn, hai là họ lấy cái luân-lý mà bắc-buộc kẻ ngu-dần, luận lý ấy là có một câu rằng: « Tục lệ của ông cha mình đã đời ra mà lại đổi đi thì không nên, cứ đi bắc chước lối Tây Tàu làm gì »; khổ thay dân ngu, thấp cổ bé miệng ai cũng nói-ràng, ăn còn chẳng xong, hơi dẫu tranh biện với họ, cho êm ếp mà quen đi lấy làm thường, không nghĩ đến sự khôn khổ nguy hiểm về sau, sở dĩ phong-tục biến cải chậm chạp vì thế, chẳng biết các quan bảo hộ quan cai-trị bản-xứ có thấu đến tình dân cho chăng.

Ở trong xã-hội có vị thì có quyền, có quyền thì có năng lực để xếp-đặt sửa soạn các công-việc, cho nên dám tham những đua nhau mà tranh lấy vị tiên-thứ-chỉ, kỳ-mục, là có tranh được vị ấy thì mới có quyền giầy máu ăn phần lợi những công-việc trong đó. — Lại có nơi những bọn tham-nhũng không nhân vị tiên-thứ-chỉ kỳ-mục ấy, dùng cách ném đá giấu tay, đem những kẻ ngu-si ra làm bè-nhữ, mà ở trong thì họ cầm nọc để làm sự những nhieu. — Lại có kẻ mình thật là người chớa-chánh, mà cũng không chịu nhận những vị tiên-thứ-chỉ kỳ-mục, thì nguyên-nhân ấy có hai điều: 1° Những người đã từng muốn cải cách tục-lệ, mà bị những bọn tham-nhũng kèn-cựa áp-chê nên chán sự đời mà không nghĩ gì đến chôn hương-quan; than ôi! không biết rằng hương-dăng hai chữ liên nhau, là đã có hương thì mới có đăng, các ông không hiểu lẽ ấy, chỉ lấy lẽ phải tự mình mà biên-cải, có người hờ mà không có kẻ ứng, thì cũng phí-công, cho nên phương ngôn thường nói rằng: « độc-trụ bất-thành lâm », nếu ta đã nhận lấy trách-nhiệm cái-lương ở chôn dân-thôn, phải có quyền-biến thì mới đến được mục-đích của mình; mà đừng thấy họ kèn-cựa mà đã ngã lòng; 2° cũng có ông dù tư-cách mà làm những vị tiên-thứ-chỉ kỳ-mục ấy, mà cũng không chịu làm, là mình vốn có

một cái lương-tâm, không muốn nhùng-nhũu con em, mà cũng không có tư-tướng cái-lương, bỏ mặc việc dân việc làng, không nhìn đến, chỉ giữ trong tay tiếng một mình; nhưng không biết rằng tài-sản mình ở đâu, anh em vợ con mình ở đâu, làng mà thanh thời, cũng được một phần thanh-thời, làng mà bối rối thì tài-sản ấy chắc có giữ được không? Anh em vợ con có được yên phận mà làm ăn được không? Như thế thiệt đáng tiếc thay!

Tuy Nhà-nước quan trên dùng qui cũ vận-động thu xếp cho ta mau đường tấn-bộ, nhưng trước hết cũng phải có đồng lực của ta hợp vào mới dựng nên nên biến cải ấy được, như người nuôi con trẻ mới sinh thì phải cho bú, có biết ăn thì khỏi phải ốm, biết đi thì khỏi phải ãm, cho nên quan Toàn-quyền SARRAUT có nói rằng: « Dân xứ Đông-Dương hiện nay đã đến tuổi khôn lớn, thủ nhỏ đi còn chấp-chững cần phải buộc giầy lưng, để năm cho khỏi ngã, đến ngày nay đã lớn lên rồi, mà vẫn còn bắt buộc như vậy, thì xoay-xở sao cho được » Thế là ngài cũng theo cái đồng-lực của mình, mà ngài sắp đặt đường biên-cải cho đây. Các anh em đồng-nghĩa chúng ta, nhân phong-chào thời-đại này nay, trông người mà găm đến ta, nào học-thuật, nào tư-tướng, nào phong-tục có nên biên-cải hay không? Có biết tự mình rằng giờ, rằng hủ-bại hay không? Hay là cứ mê-mán ở trong giấc ngũ canh dài? Xem như quan Toàn-quyền SARRAUT cùng các quan Bảo-hộ là người xứ Âu-câu cũng sốt ruột thay cho mình, nào đời luật mới, nào cải học-qui, nào lập hội Khai-trí-tiên-đức, nào lập các nhà báo để đánh thức ta trong giấc ngũ mê mấy nghìn năm nay, mà ta cũng khi-huyết cũng mây râu cũng gan óc, có phải là loài mộc-thạch vô tri dẫu mà tro tro mãi ra đây.

Nam-Phong

Hề tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giầy hiệu Lơ Nij mà thôi.

Mộng du thế-giới ký

Tiến-nữ, Hương-Bình, Phan-son-Dại

THUẬT

(Tiếp theo)

V

ĐÂY THUẬT VỀ CHỊ EM TÔI BI MUA GIẤY TÀU.

Sáu giờ rưỡi sáng thứ ba (ngày 14 Octobre 1919), chị em tôi thức giầy thưa với Bà-Tư rồi đi xe lửa nhỏ ra bến-thành, ghé vô tiệm trà-phe Annam hiệu là... An bán uống sửa lót lòng, rồi dặc nhau đi bộ lại nhà hàng Công-ti-Năng-tanh (Continental) vợ chồng ông chủ cũng giầy sớm, thầy chị em tôi lại thì hồi bởi đi kêu xe. Đúng 7 giờ, ông chủ có chủ và chị em tôi lên xe lại Hàng tàu Langsa, ông chủ vô (tục gọi là nhà rống) ông chủ vô mua giấy, thì ông chánh hàng tàu nói: « Hai tuần lễ nữa mới có tàu, ông muốn huờn thì chờ, mà muốn gấp thì có hàng tàu Annam đi biển mới lập ở đàng kia thứ năm này có tàu đi tây. Ông thử đi lại đó hỏi thăm coi » Có chủ nghe nói có hàng tàu Annam thì mừng, liền hỏi ông chủ dân chị em tôi đi mau lại đó; mua giầy, mà ý ông chủ dục dặc không muốn, vì sợ không biết người Annam có thạo đường biển từ Saigon qua tây không và tàu của Annam đóng có chắc chắn không. (mặc thuở nay ông chưa thấy người Anuam ta học nghề đóng tàu đi biển, nên ông sợ cũng phải) ông thôi thát không chịu đi, ông chánh hàng tàu thầy vậy nói: « tuy thì nói tàu của Annam đóng, chớ vô và ruột cùng máy móc chi chi cũng mua của Langsa hết. Còn chánh chủ tàu và mấy người coi bánh cũng đều là người Langsa cả. Vững vàng chắc chắn kuông sao, ông cứ nghe lời vợ ông tới đó mà mua giầy và đi xuống tàu coi, thì biết lời tôi nói thật » khi ấy ông chủ mới chịu đi lại, hàng tàu Annam mua giầy (trong via tôi nói hàng tàu này của ông Bạch-thái-Bưởi ở Bắc-kỳ hùn với mấy ông phú-bộ ở Nam-kỳ lập ra, mà ở cách hàng tàu nhà-rồng cũng chẳng bao xa) tới nơi ông chủ vẫn có chủ và chị em tôi vô hàng coi, thì thấy mấy thầy làm việc tại

dó toàn thị là người Annam hết; ông chánh hãng tàu Annam tiếp rước từ tế, và hỏi mua giấy tàu đi đâu. Ông chủ nói mua giấy cho chị em tôi đi Mạc-xây (Marseille) ông chánh hãng tàu tính cho chị em tôi mỗi đứa trả có nửa phần tiền, còn vợ chồng ông chủ thì có giấy chánh-phủ cho đi hạng nhì, khỏi trả tiền, chị em tôi cũng mua giấy hạng nhì, đóng hết 300 \$ ấy là trả có phần nửa tiền.

Mua giấy tàu xong xuôi rồi, ông chánh hãng tàu dắt vợ chồng ông chủ và chị em tôi xuống tàu coi, khi đến cầu-tàu tôi ngó trệt lên trên thấy có tấm biển đề chữ « VIỆT-NAM KHAN HẢI ĐẠI-LUÂN-THUYỀN MÃ-ĐÁU » cõn dưới chiếc tàu thì đề hiệu là: « Việt-Nam Hồng-lạc đại-luân-thuyền » chiếc tàu này chẳng biết hề dài bao nhiêu, bề ngang bao nhiêu, và bề sâu bao nhiêu, mà coi thiệt là lớn lắm, có hai ống khói, đầu mũi tàu có treo cây cờ vàng có dính miếng tam sắc phía trên chéo cờ, là chỉ nghĩa nước Nam có nước Pháp bảo hộ, đằng sau lái tàu treo cờ tam-sắc, đứng trên sân tàu mà ngó xuống hầm tàu thì sâu thẳm thăm, đứng trước mũi tàu mà ngó ra sau lái tàu thì xa với với, còn hàng hoa thì trực xuống rầm rầm như xe lửa chạy, chẳng biết chiếc tàu này trọng tải được mấy ngàn mấy muôn tấn (tonnes) mà bằng hóa chắc trên bờ coi như núi như non. Chị em tôi đi coi cũng hết, chẳng còn sót một chỗ nào: có chỗ để cho thuốc, có chỗ để bệnh nằm, có chỗ để giày thếp nói và bỏ thơ, có bát Ông-cò, có nhà bán rượu, có chỗ hát bóng, có chỗ đánh trái lạng, có chỗ lập vườn kiền, có chỗ lập vườn rau, có chỗ nuôi loài vật (đẻ ăn thịt) chỗ đi dạo chơi hứng mát, và có chỗ nấu nước đá, coi chẳng kém chi một cái châu-thành nhỏ nhỏ. Còn buồng (phòng) hạng nhất, hạng nhì và hạng ba (hoặc là để cho đờn ông đờn bà ở) đều có chũ để thứ tự, không phải lộn xộn, ai muốn ở đâu thì ở, mấy người làm đầu phòng (maitre d'hôtel) mấy người bán tàu, mấy người coi máy tàu cũng là mấy người ở dưới tàu thì toàn là người Annam cả, trừ ra có ông chánh, phó chủ tàu và mấy ông coi lái tàu thì là người Langsa mà cũng có một hai người

Annam xen vô phụ giúp. Ở dưới tàu dọn dẹp một cách sạch sẽ vô cùng, không có một chỗ nào dơ dáy như tàu khách vậy, ông chánh hãng nói với người làm đầu phòng hạng nhì maitre d'hôtel de 2e classe biểu hồi dọn sáng cho vợ chồng ông chủ và chị em tôi một chỗ nơi phòng hạng nhì cho tứ tể, và ông dặn vợ chồng ông chủ với chị em tôi, bữa thứ năm 16 octobre 1919, 12 giờ trưa tàu chạy, phải xuống tàu cho sớm chút tốt hơn. Coi rồi dắc nhau lên bờ, vợ chồng ông chủ và chị em tôi từ giờ ông chánh hãng tàu cùng mọi người lên xe về, đến nhà hàng công-ti-nân-tanh. Chị em tôi thưa với vợ chồng ông chủ: « Bữa 16 tây chừng mấy giờ chị em tôi phải tới đây mà đi với ông và cô ông chủ nói: « Chờ chừng 9 giờ sớm mai lại đây thì vừa. » Dứt lời chị em tôi xá ra về dọc đường chị em tôi tính lại với nhau trừ số bạc gửi nhà băng và số bạc mua giấy tàu ra thì còn có 175 đồng, từ hôm ra đi đến nay, ăn xài hết 25 \$, ấy là chị em mình biết sự tiêng tặng, chớ hào phóng như người ta, thì không biết chừng tiêu hết bộn bộn. Thôi, còn bấy nhiêu đây, để mà xài vặt và mua một ít món chi đem theo mà dùng; nói vậy chớ khoan đã, để về nhà Bà Tư rồi sẽ hay. Về tới nhà Bà Tư hỏi: « mua giấy tàu xong chưa? Bữa nào tàu chạy? » Tôi thưa: « mua giấy tàu xong rồi, 12 giờ trưa ngày 16 tây chạy, 9 giờ sáng chị em tôi phải ra nhà hàng đi với vợ chồng ông chủ. » Bà Tư mừng quá, hỏi hã dọn cơm ăn mau, đừng có cho cô hai đặc chị em tôi đi chơi.

(Còn nữa)

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tình những tuồng mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có. Liệt vị bầy đèn xem chơi cho tiêu khiển.

Ai tín

Mới hay tin buôn rằng Mre Pierre Nguyễn-văn-Ta nghiệp-chủ ở tại đường Paul-Bert Đứt-bộ, mỹ-danh là Mre Marie Dương-thị-Liên, đã tự trần hôm 28 février 1920, hưởng dương được 36 tuổi.

Bã an táng rồi hôm 29 février lối 3 giờ chiều.

Bên-báo kính lời ai điều cùng xin phân ưu với M. Nguyễn-văn-Ta và cầu chóc cho linh hồn bà Dương-Thị sớm được lên cõi Thiên-dàng an vui muôn thuở.

N. C. M. Đ.

TRI SANH GIẢ ĐIỀU

Nghe tin bà hiền-nội-tợ của M. Võ-văn-Hơn ở tại Takeo mỹ-danh là M^{re} Trương-thị-Bây lâm bệnh về uông thuốc tại Châu-độc, rồi qua đời tại đó hôm tháng février này, hưởng dương được 29 tuổi.

Vậy xin quý quán làm ơn ân hành bài ai-điều này, đừng tôi tỏ ý phân ưu với bạn cô-giao tôi là M. Võ-văn-Hơn và cầu chúc cho linh-hồn M^{re} Trương-Thị, sớm được lên cõi Diêu-tri tiêu diêu khoái lạc.

NGUYỄN-THẾ-NGỌC,
huy luy kính điều

Thời hài

HAI THẦY NÓI CHUYỆN

Thầy Tư. — Ủ! chào thầy Năm, hôm nay tôi mất lo nhiều việc quá, không rảnh rang lại nhà thầyặng đàm đạo chơi.....

Thầy Năm. — Hừ! việc gì mà nhiều, trong ba ngày Tết, ai ai cũng nghỉ ngơi thong thả mà chơi xuàn, anh có việc gì mà lo lung lắm vậy?

Thầy Tư. — Trời ơi! Thầy nói niết, lúc này, con Anh-rung đã leo cây, rồi đây một bầy cóc cõn mới bọ vớ, hễ bọ

địch, hết mét thớt, hết dùm ba dùm bảy, toan mưu tính kẻ, bán bả bán con, bán hết anh-em mà thủ lợi riêng cho đầy túi.

Thầy Năm. — Thiệt anh mắng lo những chuyện bao đồng mà ồm.

Thầy Tư. — Không mà! Tôi lo là lo cho bầy cóc đó mà!

Thầy Năm. — Ôi! Cái lũ khốn ấy hơi sức đâu mà lo cho một vậy. Thôi, hôm nay anh có rảnh hay không, tôi muốn hỏi thăm anh một vài chuyện.

Thầy Tư. — Chuyện gì?

Thầy Năm. — Cũng chẳng có chuyện chi cho lạ, anh biết ý tôi làm chớ! Hễ tôi có muốn hỏi thì hỏi những chuyện luân-thường, việc xử sự trong gia-đình cùng giao thiệp đối đãi với anh em và nhân-quần xã-hội vậy mà.

Thầy Tư. — Ô! Cái đó tốt lắm chớ! Nếu thầy vui hỏi, thì tôi cũng vui phân giải cho thầy nghe.

Thầy Năm. — Nè anh! Làm người ở đời, lúc gặp hoạn nạn, tròn lên tròn xuống, vợ ở nhà lo Sở lo Tân cho có tiền bạc gửi theo cho mà xài trong khi bị nạn; đến khi nạn khỏi tai qua, về nhà được rồi, lại bỏ vợ cũ đi mà tìm vợ khác. Người như vậy là người thế nào?

Thầy Tư. — Làm người mà yếm cựa nghinh tân, tham phú phụ bần, ấy là đồ BẤT-NGHĨA. (Tào-khan chi thế thượng như thử, bán tiện chi giao khê tri hi). Rất đời là vợ chồng đầu ấp tay gối, cực khổ có nhau mà còn phụ phản như vậy; huống chi là anh em bạn bạn để mà thầy rõ quá.

Thầy Năm. — Làm người mà trước cộng sự với một người nào, giúp việc cho một người nào, kết giao với một người nào; rồi sau vì thù phụng họ để một nhà tư-hồn nào đó, rồi trở lại nhạo bãn hiện bãn cũ của mình, người như vậy là người thế nào?

Thầy Tư. — Ấy là đồ PHAN PHÚC TIỂU-NHÂN, KIỀM LỢI VONG NGHĨA; chẳng đủ luận.

Thầy Năm. — Có người lại nói: hễ làm nghề soạn báo thì thối, chẳng nên vì tư-danh tư-lợi mà ra tranh cử hội-đồng chi hết; sao vậy anh?

Thầy Tư. — Ấy là: Ngô ngu siêng nguyệt, ánh đèn oa cư. (Trầu nước Ngó thấy mặt trăng xuống mặt trời mà mặt, lịch ngời đầy giếng, xuống trời bằng miệng giếng mà khi). Hơi sức đâu mà cãi với đồ ngu cho mệt. Phàm những người mà muốn chịu ra tranh cử, ấy là người chánh-trị gia, (politicien) muốn ra lo bảo toàn quyền-lợi cho quốc-dân. Vậy chớ thầy không đọc nhật-báo Langsa hay sao? Trong kỳ tuyên cử Thân-sĩ mới rồi đây, tôi thấy quốc-ta có một trăm mấy chục ông luật-sư và bốn mươi mấy ông soạn báo đều đặc cử; nếu nói vậy thì mấy ông này cũng vì tư-danh tư-lợi nữa hay sao? Ấy chẳng qua là đưa chỉ ngu, học lom lem ba chữ Hán-văn, rồi làm ra mặt Thành hiền mà nói lên vậy thôi; chớ chữ ý chữ z không biết đọc làm sao, thì thấy biết đầu được những việc làm-kỳ trong cạnh-tranh thời-dại này mà bình luận được.

Thầy Năm. — Ấy! Vậy sao tôi thấy có kẻ lại nói rằng hễ ai ra tranh cử hội-đồng thì cũng như tranh nhau mà mua ruộng đá; mà không biết ruộng đá là ruộng gì anh hả?

Thầy Tư. — A! Đó cũng là Hán-văn đa, thì tôi đã nói với thầy này giờ; thứ đồ ngu, nó học lom lem ba chữ Hán-văn, thì lui đui nó cứ tìm từ câu, móc từ chữ để ra mà làm một lát vậy mà!

Thầy Năm. — Mà ruộng đá là ruộng gì cả chớ?

Thầy Tư. — Trong sách Âu-học có chữ: Đất cát nó sẽ rụng, viển như hoạch thạch-diên. Nghĩa là: Được đồ mà không có chỗ dùng, thì cũng như được ruộng đá. Ruộng đá là ruộng xấu, ruộng bỏ, cây cây không được.

Thầy Năm. — Ấy! vậy sao tranh cử Hội-đồng họ lại vì như tranh mua ruộng đá?

Thầy Tư. — Bởi vậy tôi mới nói với thầy rằng nó là đồ ngu, vì nó nói làm chức hội-đồng không có lợi-lộc chi, cho nên nó vì cũng như mua được ruộng đá. Ấy là cái thối của đờn tiêu-nhân, phàm hề như cũ như cũ động chi thì nó chỉ có một việc tư-lợi mà thôi, chớ nó có kể chi là công-nghĩa, cho nên những kẻ ấy nếu thầy có kết giao với nó thân mật cách nào, hoặc có ân thâm nghĩa trọng với

nó cách nào đi nữa, mà rồi thầy có mất lòng với một nhà tư-hồn nào quen biết của nó, thì nó sợ mất môi lợi riêng, sợ mất chỗ nhờ; ắt nó sẽ quên hết ơn xưa nghĩa cũ, mà thù oán lại thầy, ước như giết được thầy thì nó cũng giết nữa đó.

Chớ những đảng chánh-nhân quân-tử thì không phải vậy. Phàm hề ra tranh cử hội-đồng thì người ta vẫn lấy lòng công-ích nhiệt-thành đặng chen vào chỗ công-nghĩa mà bảo toàn quyền-lợi cho quốc-hương; ấy là vì công-nghĩa chớ không ai vì tư-lợi. Cũng có một hai người vì danh-lợi thiệt, song bọn ấy là bọn tiêu-nhân, không đủ luận.

Thầy Năm. — À phải! Thiệt anh này nói chuyện nghe rành quá đa! Thôi, bữa nay khuya quá, tôi kiểu anh tôi về, để bữa khác sẽ nói chuyện nữa chơi. Au revoir!

Thầy Tư. — Au revoir, à jeudi prochain. Liêm-Pha

Cũng là Saigon Thời-đàm

Xem bài SAIGON THỜI-ĐÀM trong Công-luận-báo số 294, ngày 2 Mars mới rồi đây, câu chốt hết, ông Tô-văn kiếu về, Thầy Hai cầm lại mà nói rằng: « Ở chơi chút nữa mà. » Ông Tô-văn trả lời rằng: « Không được. Tôi phải về ngủ cho sớm đặng mai dậy sớm đi đón ông T.... & về mà đôi cái..... »

Thiệt tôi đây cũng là người học thứ huân tàng, hay quên quá khứ, ít biết vị lai, mà tôi suy nghĩ hơn hai bữa rày gần muốn điên trí khôn, đặng thêm mấy cho ông Tô-văn làm hiểm không chịu nói rõ, để làm dấu chàm chàm... đó chớ tron câu.

Nay tôi nghĩ mới ra, song cũng chưa dám ắt, nên xin biên thư ra đây coi có trúng ý ông Tô-văn hay không cho biết:

Tôi phải về ngủ cho sớm đặng mai dậy sớm đi đón ông T. & B. mới về mà đôi cái... cái... cái... cái... cái... cái gì? Cái Quấn nì.

Phải vậy không, ông Tô-văn ??? LIÊM-PHA

Lời chúc mừng và cảm tạ

Tiệm Họa-chơn-dung Nguyễn-đức-Nhuận ngõ cùng chư quí-vị thân chủ.

Kính lời cảm ơn chư quí-vị đặng rỏ: Từ ngày tôi mở tiệm Họa-chơn-dung đến nay đã 4 năm; nhờ ơn chư quí-vị hảo-hiệp, nội cỏi Đông-dương đề lòng chiếu cố, gọi về thanh-hành, giúp bổn-tiệm duy-t 1 phát đạt. Thật ơn trọng của chư quí-vị tôi thâm cảm chàng cùng.

Nay nhơn dịp «Tàu Xuân», tôi bày lòng thành-tín, chúc cho chư quí-vị và quí-quyển Phước-tuợ tăng-lợi, Cao-tiăng-lộc-vi. Tôi lại tưng tâm sở-đục, tình nguyện kính tặng ơn chư quí-vị thân-chủ, nếu vị nào đã có vẽ bình hồ tiếm lỗi tính đặng sau chực nguơn bạc (60\$00) sắp lên, thì xin gửi hình chụp của quí-vị hoặc của quí-quyển đến; tôi sẽ vẽ thật tinh-xảo tặng một hình bán-ảnh (buste) gọi là dấu tích tôi đáp ơn thâm trọng: tôi chẳng tính tiền phí chi cả.

Còn như vị nào về chưa đủ số nhưt định, xin để lòng chờ dịp sẽ về thêm, chừng ấy tôi quyết chàng quên lời hứa này.

Nay kính.

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ĐƠN-THỮ.

Chủ tiệm Họa-chơn-dung, môn bài số 28. đường Paul-Bert Saigon.

Hàng xe hơi đưa bộ-hành

Tại Long-xuyên, có MM. Lê-quang-Sô và Nguyễn-vân-Phụng, có sẵn 3 cái xe-hơi, 6 chỗ ngồi, để đưa hành-khách từ Long-xuyên, Thốt-nốt và Cần-thơ. Những người du-lịch muốn mượn riêng đi chơi từ Long-xuyên xuống Cần-thơ, Sóc-trăng và Bạc-liêu cũng được.

Cúi xin chư quí-ông chiếu cố.

Chủ-nhơn cầu cáo.

Thăng thưởng Mê-day

(TIẾP THEO SỐ 147 NGÀY 26 FÉVRIER 1920)

Mê-day bạc hạng nhì

M. Nguyễn-ngọc-Thơ, Entrepreneur (Nam-kỳ).

M. Nguyễn-vân-Thanh, thợ đóng sách tại Nhà-in Héloury et Montégout, giúp việc đặng 20 năm.

M. Phạm-vân-Sung, Surveillant général Trường Bá-nghệ, Thudaumot, giúp việc đặng 19 năm.

M. Ng. vân-Nuôi, Chef d'atelier Nhà-in A. Portail Saigon, giúp việc đặng 25 năm.

M. Ly-Chan, giúp việc cho hãng Larue Frères, (Nam-kỳ) giúp việc đặng 25 năm.

M. Dương-vân-Lộc, Planton Chef (Nam-kỳ) giúp việc đặng 23 năm.

M. Nguyễn-đăng-San, Đội nhì sở Thương-chánh (Tonkin) giúp việc đặng 25 năm.

M. Bùi-huy-Chương, Họa-sanh sở Tạo-tác (Tonkin) giúp việc đặng 20 năm là 10 tháng.

M. Trần-trọng-Thu, thợ kỹ sở Tạo-tác (Tonkin) giúp việc đặng 20 năm.

M. Nguyễn-vân-Quế, Họa-sanh sở Tạo-tác (Tonkin) giúp việc đặng 18 năm là 2 tháng.

M. Trần-đình-Tru, Agent technique (Tonkin) giúp việc đặng 17 năm.

M. Trần-vân-Vân, Agent Gouvernement général, giúp việc đặng 32 ans.

M. Nguyễn-việt-Khương, thợ làm pháo-bông ở Thừa-thiên (Trung-kỳ) giúp việc đặng 30 năm.

M. Nguyễn-vân-Vọng, Entrepreneur ở Thừa-thiên (Trung-kỳ) giúp việc đặng 22 năm.

Nguyễn-tân-Thiên, thợ kỹ (Caoman) giúp việc đặng 17 năm là 1 tháng.

Trần-quang-Thanh, thợ kỹ sở Tạo-tác (Caoman) giúp việc đặng 21 năm.

M. Nguyễn-bang-Phong, Điều-dưỡng ở Lào, giúp việc đặng 22 năm.

M. Nguyễn-trọng-Tuệ, thợ kỹ Soái-phủ Na-n-kỳ từng sự với quan Lãnh-sự tại Yokohama (Nhật-bôn).

M. Bùi-vân-Thiết Cai-manceuvre tại kho binh lương của sở Intendance Saigon giúp việc đặng 27 năm là 6 tháng.

M. Nguyễn-công-Bác, thợ kỹ tại Sở-mộ Nam-kỳ, giúp việc đặng 29 năm.

M. Nguyễn-vân-Giỏi, thợ kỹ tại Sở-mộ Saigon, giúp việc đặng 26 năm.

M. Cao-vân-Bền, thợ kỹ tại Kho-đạn của Sở-mộ Nam-kỳ, giúp việc đặng 32 năm là 10 tháng.

M. Nguyễn-vân-Ngan, làm công tại Sở-mộ Nam-kỳ, giúp việc đặng 22 năm.

M. Nguyễn-vân-Cái Họa-sanh tại Sở-mộ Saigon giúp việc đặng 21 năm.

M. Nguyễn-vân-Lương, thợ nguội tại Sở-mộ Saigon giúp việc đặng 21 năm là 6 tháng.

M. Ngô-vi-Ta, thợ kỹ sở Tạo-tác, giúp việc đặng 19 năm.

M. Đào-minh-Hương, Thống-phán sở Thiết-lộ, giúp việc đặng 16 năm là 7 tháng.

M. Đỗ-vân-Nghĩa, Visiteur ăn tiền ngày sở Tạo-tác, giúp việc đặng 25 năm là 3 tháng.

M. Phương-vân-Ngư, Thống-phán sở Tạo-tác, giúp việc đặng 17 năm, là 10 tháng.

M. Nguyễn-đại-Tân, thợ kỹ sở Tạo-tác giúp việc đặng 17 năm, là 5 tháng.

M. Đào-xuân-Ky, thợ kỹ sở Tạo-tác giúp việc đặng 16 năm, là 10 tháng.

M. Lê-vân-Bính, Chef ouvrier sở Tạo-tác giúp việc đặng 16 năm, là 10 tháng.

M. Lê-vân-Oanh, thợ kỹ sở Thiết-lộ, giúp việc đặng 19 năm, là 3 tháng.

M. Lê-vân-Đuru dit Tam, Thống-phán sở Tạo-tác, giúp việc đặng 18 năm, là 3 tháng.

M. Lư-vân-Thanh, Chef ouvrier sở Tạo-tác, giúp việc đặng 18 năm, là 11 tháng.

M. Huỳnh-vân-Đá dit Khánh, thợ kỹ sở Thiết-lộ, giúp việc đặng 16 năm, là 7 tháng.

M. Hoàng-thu-Kim, Cai sở Tạo-tác, giúp việc đặng 18 năm, là 9 tháng.

M. Trần-ngọc-Minh, thợ kỹ sở Thiết-lộ, giúp việc đặng 16 năm, là 4 tháng.

(Chung)

Bán tặc mua cho vui thì phải có rượu bột hiệu Tisane Marquis de Bergey demi sec.

Có một mình hàng Denis Freres có trữ mà thôi.

Lò máy làm dầu

của ông Nguyễn-chiêu-Thông tại đường Palikao và Quai Bonnard Cholon

Tại đây có bán đủ thứ bánh dầu: Đậu phộng, đu-đu, Cao-su, mè và cám dừa v.v. Có máy xay làm ra đủ thứ dầu theo kim-thời.

Có máy xay các thứ xương thú như là: trâu, bò và heo v.v. Xay xương nát biến ra như bột, để dùng làm phân mà trồng ruộng là: mía, thuốc, hoặc Cao-su tốt lắm. Nhứt là dùng nó mà rải ruộng thì quí biết đường nào. Ruộng nào có phân hổ vãi phân này thì hạ liền và trúng lắm.

Bên Trung-quốc như Thượng-hải, Thiên-tân và Hàng-châu các xứ, hiện nay người ta dùng rơm bột xương thú làm phân mà trồng cam, quít và các thứ trái cây tốt lắm.

Chư quí-khách lúc rảnh rảnh xin đến tại lò máy này xem chơi thì rõ công việc làm là thế nào.

TIỂU THUYẾT

AI LÀM ĐƯỢC

(Tiếp theo)

Cô Phủ ban đầu năng nỉ cho Bạch-Tuyết uống; chừng thấy Bạch-tuyết quyết không thì nói giận hằm he Bạch-Tuyết. Bạch-Tuyết cứ không chịu uống. Cô Phủ không thêm ép nữa, bỏ đi đóng cửa buồn rỏ leo lên đường, tay thì để Bạch-Tuyết còn tay thì bưng chén thuốc muốn đổ vào họng Bạch-Tuyết. Bạch-Tuyết mắt đau đã lâu, nên tay chưng yếu nhót vùng không lại sức cô Phủ, mới nằm mà chịu phép, song cứ cần răng miêng miệng lại hoai cô Phủ đổ thuốc không đặng. Cô Phủ một tay mắt để Bạch-Tuyết còn một tay thì mắt bưng chén thuốc nên không có tay mà vạch miệng. Cô lấy quây một hồi đã mệt mà cũng chưa cho uống thuốc được, nên giận dờ tay bóp họng Bạch-Tuyết

Advertisement for hair dye 'NƯỚC MÀU NHUỘM TÓC VÀ RÂU' by D. RICHARDS. Includes an illustration of a woman and text describing the product's benefits and availability at 'HÀNG A. SEGUIN Rue de Moulis'.

Đặng cho Bạch-Tuyết há miệng, thỉnh linh nghe động cửa phòng một cái, cửa thì gáy ngáy ngan, còn hai người một người trai một người gái chạy vô. Cô Phủ kinh hãi, suy tính chỉ không kiếp hết, nên cứ ngồi trên mình Bạch-Tuyết, tay còn bưng chén thuốc còn tay thì dờ ra gần chỗ cô Bạch-Tuyết. Tên trai ấy chạy lại tay thì dứt chén thuốc đưa cho ông già còn tay thì kéo cô Phủ xuống. (Khán-quan có biết hai người này là ai không)? Tên trai ấy là Phan-chí-Đại còn ông già ấy là ông Sen, chứ không ai đâu. Số là Phan-chí-Đại đi hơn một năm, nên về mà thăm vợ. Khi tàu tới tuột lên nhà Khiêu-Nhàn mà hỏi thăm. Khiêu-Nhàn thuật sơ việc hoạn nạn của Bạch-Tuyết và hỏi Chí-Đại đi với ông Sen qua đêm vợ về. Khi hai người qua tới Phủ, không thấy linh tráng bạn bè chi hết lại thấy cửa phòng của Bạch-Tuyết đóng thì sanh nghi bèn lên kê tai mà nghe.

Chí-Đại và ông Sen nghe trong phòng có tiếng rên nhỏ nhỏ lại nghe vũng vũng trên đường, bèn phá cửa mà vô, mới gặp việc gian ác của cô Phủ đó. Chí-Đại đưa chén thuốc cho ông Sen và kéo cô Phủ xuống rồi nhẩy lại ôm vợ mà khóc. Bạch-Tuyết mở mắt thấy chồng thì mừng hết sức, dờ tay ôm cô chồng khóc hoà và nói: «Trẻ chút nữa hết thấy mặt nhau rồi còn gì!» Chí-Đại khóc một hồi rồi day lại nói với cô Phủ rằng: «Cô giết bà-gia tôi, rồi mà cũng chưa vừa lòng, nay còn muốn giết vợ tôi nữa. Việc dữ tại cô gây trước, vậy xin cô chớ trách tôi». Chí-Đại day lại nói với ông Sen rằng: «Ông phải giữ chén thuốc đó, rồi đây sẽ có chuyện cần dùng». Chí-Đại tiết lộ, không mới hương-chức đi theo mình đặng làm chứng việc gian ác của cô Phủ. Song anh ta nghĩ hương-chức khó lòng lắm; kẻ ai có quyền hành sang trọng đâu cho ngu đại bụng ác thế nào thì lý cũng sợ, còn người không quyền-thế

Tiệm họa chơn dung

Quán Thời-báo mới mở một tiệm họa chơn dung.

Sự khéo hay là không, vẽ một lần mới ro.

Bốn-quán hứa chắc rằng : hề vẽ không in hình chụp thì không ăn tiền công.

Người thợ vẽ có bằng cấp, và có M. F. Martin thợ có danh bấy lâu nay làm đầu phòng vẽ.

Vậy xin đồng bào chiếu cố, gọi về thứ thì rõ, giá tin nhẹ, và có nhiều thứ giá từ 8\$ tới 100\$ một cái hình tùy theo bích lớn nhỏ.

Ai muốn hỏi giá thì viết thư, cho M. Hồ-văn-Lang thì sẽ gởi cho 1 cái bản có định giá và thước tât.

Nay kính,
HỒ-VĂN-LANG
Giữ tiệm

(Hình chụp nữa khúc mà muốn vẽ nguyên hình cũng được vậy).

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán đủ thứ hàng Tàu, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng rẻ. Còn thợ may đồng lam, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhẹ.

TIỆM Trương-v.-Hanh et Co tại Sadec

Có làm đồ sắt bằng Xi-mon (Ciment) dùng để cắt nhà, như là song Xi-mon, đầu cột, Đòng găng móc nhà.
Làm làm theo ý chú muốn chẳng sai chạy chút nào.

TIỆM THỢ BẠC

CỬA

M. Cao-văn-Hy

108, Boulevard Bonnard - Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ và cùng; những là: vàng vòng, chuỗi hạt, hoa tai, cườm, dây chuyền, neo, xuyến v. v. kiểu chạm rất nên huê dạng.

Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính
CAO-VĂN-HY

Rượu hiệu Grand vin du cap CORSE của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mù ngọt.

Phải nói cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

như anh ta đây dẫu có lòng hiền minh trí thánh đi nữa họ cũng không kờ. Chí-Đại nghĩ như vậy rồi mới bóng vợ đem về nhà Khiêu-Nhàn còn ông Sen thì bưng chén thuốc đi theo sau.

Khi ba người về hết rồi mà cô Phũ háy còn đứng trân trân nói không ra tiếng. Đêm ấy cô Phũ bày liệu ba lo ngủ không đặng. Có chất nay mai đây Chí-Đại cũng vào đơn mà kiện. Giết Bạch-Tuyết không đặng chàng nói chi, còn cái tội của mình đây làm sao mà gỡ. Rạng ngày quan Phũ về, cô Phũ nói Chí-Đại làm ngan qua bắt Bạch-Tuyết và biều quan Phũ nhứt diện sai người qua bắt Bạch-Tuyết lại; nhứt diện vào đơn kiện Chí-Đại về sự ngan ngược ấy. Quan Phũ nói tuy Bạch-Tuyết theo không Chí-Đại chớ không có cưới hỏi gì, song nghe nói chúng nó đã làm hôn thú rồi. Vậy vợ nó thì nó bắt, mình khó mà ngăn trở được.

Nói về Chí-Đại đem Bạch-Tuyết về được thì Khiêu-Nhàn lấy làm mừng rỡ hết sức. Ông hỏi tôi tờ đơn phòng cho Bạch-Tuyết an nghỉ, còn Chí-Đại riết xuống tàu kêu ông thầy thuốc Quán-đông lên coi mạch bắt thuốc. Công việc xong rồi sáng ngày Khiêu-Nhàn mới thuật chuyện quan Phũ giải Trương-Khanh và Băng-Tâm lên tòa lại cho Chí-Đại nghe và hỏi Chí-Đại phải lên tòa mình oan cho hai người ấy. Chí-Đại vào phòng bản tính với vợ rồi dặn gia-đình ở nhà gìn giữ cho kỹ lưỡng.

Sắp đặt việc nhà rồi Chí-Đại mới lại tiệm Lâm-liên-Thành biều đưa cho mượn một ngàn đồng bạc rồi ngồi ghe qua Rạch-giá quyết chí trước nữa là mình oan cho Trương-Khanh và Băng-Tâm sau nữa báo oán cho vợ. Chén thuốc anh ta dực tại tay cô Phũ đó anh ta cũng có đem theo luôn luôn.

Khi tới Rạch-giá Chí-Đại thàng riết vợ tòa đọc hết cho quan Biện-lý nghe

các chuyện cô Phũ khi trước tráo thuốc mẹ vợ, nay cô ý muốn thuốc vợ mình cho chết nữa và "cổ buộc tội" ăn trộm cho Trương-Khanh là người giàu có danh với Băng-Tâm là gái thật thà hơn đức.

Quan Biện-lý nghe rồi bèn nói rằng: « lời người nói có lý, song người phải làm đơn thưa kiện thì ta tra xét mới đặng. Còn Trương-Khanh và Băng-Tâm thì ta có đánh giầy thép về Vinh-long hỏi thăm tánh hạnh, rồi biết người ngy nên ta đã thả hồi sớm mới rồi. »

Chí-Đại xá quan Biện-lý luôi ra, nghĩ việc này, thì lớn mà không bằng cơ cho mây, nếu không có trạng-sư thay mặt mà cãi thì e tra không ra được. Nghĩ như vậy nên mới đi kiếm nhà thầy kiện Fr... Khi anh ta bước vô ngõ thấy Trương-Khanh đương ngồi nói chuyện với ông Fr... thì chưng hửng. Anh em mừng rỡ bèn xin lỗi ông Trạng-sư đặc ra ngoài đường mà nói chuyện riêng.

(Sau sẽ tiếp theo)

Trại mộc, chạm và cạo, hiện là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HOÀ »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc đá dài, có cần diêm, hay là tron; Bàn ăn mặc đá tron, kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ liễn, Bàn tron 1 trụ, 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liễn; Bàn lấu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appéritif) có nhiều kiểu; Vàng một, hai, ba, chơn tiện có diêm; Tủ thờ cạo hay là tron, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiển để sách (bibliothèque) Tủ kiển soi, 1 hay là 2 miềng; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ để kiển (colonne) ghê ngói (banquette) hay là kiển khác, có nhiều thứ; Ghê Bàng-nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Vàng ngói mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cạo-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không giả-dối.

Xin qui-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gọi thợ và kiểu, cùng là thân-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý qui-ông.

CHU-TRAI cạo khải.

CASINO DE SAIGON

Cáo bạch

Cáo bạch

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhứt trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gọi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ cháng công người máy không rung hình chói tốt tươi xem tới mắng mà không mỗi mắt Xin qui khách thừa khi hóng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ qui ông, Nội tuần này sắp tới có hát một thứ tuôn mới Mascamor tới 14 lớp tiếp theo hoai hay lắm.

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là Tân-phát-Long tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito-landi đèn Manchons xe máy, tủ-sát, máy đánh chữ, máy hát và máy bóng và các thứ đồng-hồ vắn vắn.

Lại cũng có bán: Manchons, carbure và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý qui-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi qui-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miềng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vậy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC
115, rue d'Adran
SAIGON

Tiệm Guốc và Khăn-dóng

Hiệu tiệm « THỪA-MINH » của M. NGUYEN-KIM-THINH Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư tôn ông qui khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lưỡng, và khăn dóng bằng nhiều hãng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi-xin chư qui ông, qui Thầy, qui Bà, qui Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

NGUYEN-KIM-THINH,
Đón khải.

LỜI RAO CAN CAP
CỬA

Hàng Bạc Annam

Vốn là 10 triệu đồng

chia ra làm một triệu phần hùn, mỗi phần 10 đồng

Chúng ta vừa mở con mắt

Bạc là xương sống. Muốn tranh thương-quyền thì trước hết phải lo cho cứng xương sống.

Xương sống ấy là hàng bạc này:

Nếu không có hàng bạc này thì muốn việc chẳng nên. Annam mình phải mang hồ.

Pinh lầy! Xét lầy! Ráng lầy!

Chúng ta cả thầy người bốn-quốc gặp lúc chông chỏi cuộc đời mà chen vai vào cuộc buôn bán lớn, làm ruộng to, dựng nhà nghề đồ sộ.

Xin bạn đồng-bang phải hùn vô, ke ít người nhiều, nào giàu nào khó, thầy chóng cho mau.

10 đồng bạc không nhiều mà nhiều người hùn sẽ đặng 10 triệu chẳng khó.

Nếu giàu mà không hùn rồi phải thẹn mặt với kẻ nghèo mà có hùn.

Sách có câu rằng: Chúng trí thành thành, nghĩa là: Phải nhiều người hiệp trí xây nên thành, cũng như lời tục rằng:

« Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây dùm lại nên hòn núi cao. »

Nhà in và nhà bán sách

HUYNH-KIM-DANH

12-14, Rue Catinat Saigon

Nhà in này có bán đủ các thứ Thơ, Truyện, Sách Quốc-ngữ. Có bán đủ các thứ giấy, mực, viết và Sách học.

In đủ các thứ thiệp-mời quan, hôn, tang tế và thiệp cung-hỉ, in thơ in truyện đủ thứ, có đóng bìa sách mạ vàng rất khéo.

Lục châu chư quân-tử có cần dùng vật chi, xin gửi thơ cho:

Madame V^o Huỳnh-kim-Danh,
12-14, Rue Catinat Saigon.

Lời rao

Tân-dịch Saigon đường Lavalanche số nhà 80 có bán 2 cái xe 1 cái Milord đóng tại nhà Trigant còn mới tinh hảo. 1 cái xe 2 bánh mặt lưới cũng còn mới. 2 con ngựa.

1 con đề đi xe Milord 1^m,35

1 con đề đi xe 2 bánh 1^m,25

Đồ đạc kể đủ 2 con ngựa. 2 cặp lồng đèn tây. Các ông như muốn dùng xin đến nhà chụp hình của thầy Đông (đường Charner 93) mà thương nghị. Muốn mua hết 2 cái hay là một cũng bán.

I ĐÔNG 93 B^o Charner
SAIGON

Bạn hát xiết Annam

(CIRQUE ANNAMITE)

Kính cùng lục-châu đồng-bào chư quân-tử được rõ. Từ ngày chúng tôi lập thành một bạn hát xiết Annam đến nay đã gần trở năm rồi, thường đi hát khắp lục-châu, nói cho phải, đi tới đâu cũng nhớ đồng-bào cố cấp, xem giúp rất đông, nhờ vậy mà kếp hát và bạn tài-tử của chúng tôi, ai ai cũng nong nả làm cho nghề-nghiệp càng ngày càng tàn lụi, rất ảm tai đẹp mắt kể khán-tràng, tiếng ngợi khen không dứt; ơn ấy rất dày.

Nghĩ vì đồng-bang ta xưa nay chưa có ai ra lập một bạn hát xiết mà đồ khi-nghệ cụ túc như các nước bên Âu-Mỹ. Nay chủ ý chúng tôi là chỉ cầu danh chứ không cầu lợi; muốn mở mang thêm cho thiệt lớn, chọn kếp làm tuồng cho tinh-thực, ngõ hầu ngoại bang trông vào cho được tiếng ngợi khen, thì danh tiếng ấy cũng thơm lây cho đồng-chúng.

Vậy trong lục-châu nếu có ai biết kiểu cách chi mới lạ trong cuộc thể-tháo: nhào, múa, đánh đu, đi giày, hoặc nghề chi khác v. v. thì xin đến giúp bạn tôi, thì chúng tôi cũng lượn tài mà trọng dụng và hướn công cho xứng đáng.

Nếu vị nào muốn thương lượng đều chi thì xin viết thơ cho tôi và để chỗ ở cho rõ ràng cho tôi tiện bề hồi phúc.

M. ANDRÉ THẬN

DIRECTEUR DE LA TROUPE D'ACROBATES
ANNAMITES A CANTHO (A FAIRE SUIVRE).

Muốn bán một bầy bò

Có người muốn bán một bầy bò rất tốt; 50 con bò-đực, 37 con bò-con, 118 con bò-cái và 33 con bò-cái-tơ.

Ai muốn mua xin đến tại nhà số 40 và 41 ở đường Quai de Belgique Saigon mà thương nghị.

HỒ'I NGU'Ồ'I ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nông, công, thương chư nghiệp!!
Hãy lập hàng tàu để chở hóa-vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LON KHÁCH KIEU-CU NỮA

Hãy đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang.
Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ giúp sức đóng đủ thứ tàu cho mà dùng.

Mau mau viết thơ mà hỏi ông: CHARLES BARDON ở đường Paul Blanchy số 136 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà sở phí nhẹ.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

- Nước áo bành-lô màu kaki N° 5503..... 0 35
 - 12 nút..... 0 35
 - Kiền để hình chụp, máy chụp lông, xuy vàng, kiền dây các bla (format visite) 0m066 X 0m09 - 12 cái..... 2 50
 - Hình búp-bê (poupés) mặc áo ren 12 con..... 2 20
 - Cán viết đóng mực ngòi xuy vàng N° 2925 - 12 cây..... 3 20
 - Giấy viết thơ có gach hàng 0m22 X 0, 13 mỗi xấp 100 tờ đôi - 12 xấp..... 5 00
 - Bầu trắng để lồi cổ áo dài (Annam) 12 cái..... 1 70
 - Khăn bàn lông dệt bông hoa hoè 0m67 X 1m45 - 12 cái..... 9 00
 - Giấy viết thơ « Idylle » roi hộp 50 ở, 50 bao đôi có màu - 12 hộp..... 8 55
 - Kiền để lọng hình, bia xuy ni-kên có bóng nổi (0m11 X 0m16) 12 cái..... 5 10
- Gửi contre remboursement
LÝ-HỮU-DƯ
25-26, Quai Piquet (Phnom-Penh)

TRAI-CỬA
hiệu Vinh-Phát
cầu-lớn kinh lược an-hạ
Làng Xuân-Thời-Tây Giadinh

Hỡi ai không ưa khách-trú!

Nếu Annam ai không ưa chệc nư, không muốn vô tiệm chệc nư; không thêm giúp chệc nư, thì hãy mau đến nhà hàng Annam của ông Lê-minh-Thận nghiệp-chủ (Bàcliêu) kêu là nhà hàng Lê-chơn-Tâm mới lập tại tỉnh Bàcliêu; ngành tại đường Lamthe de Carrier, môn bài số 42; chánh, tại quận Giarai (Cây-gừa). Nhà hàng này bán sỉ và bán lẻ đủ đồ tạp dụng, lại có bán thơ, tuồng truyện, viết, mực, giấy, bao thơ v. v. Cách tiếp đãi rất trọng hậu. Ai muốn cần dùng việc chi, hãy viết thơ sang, ông chủ nhà hàng ấy sẽ sẵn lòng thi hành cho vừa ý mọi người.

Cách gửi thơ:

Đề: Monsieur LÊ-CHƠN-TÂM.
Commerçant
à BÀCLIÊU.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viênô, số 40, ngạn chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kẻ nghiệp,

Marque déposée

Nhãn hiệu có cấu chớng tại Tòa.

Làm và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiển thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chưng bằng đồng si ni-kên (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đền đồng cho nà thợ mà lấy đồ. HUYNH-VĂN-NHUNG cần bạch.

Garage HUYNH-VĂN-NHUNG

Đường Viênô số 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa dù các thứ máy rất kỳ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chèn xe và các thứ máy, cho hàng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá cửa hàng. Lại cũng có sẵn 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mượn, hoặc đi đá n cưỡi hay là đi chơi xa rất phương tiện, giá định rẻ, xe lại chạy mau chàng khi nào hay chêt dọc đường.

HUYNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

CAFE RESTAURANT

Nam-hữu-Nghĩa

103, Boulevard Charner. — Saigon

Kính

Công qui-ông và qui thấy được hay: nhà hàng bán rượu là và cơm tây hiệu « NAM-HỮU-NGHĨA » ở đường Carabelli gần bên nhà ngừ Lương-hữu khách-sang, nay dời lại đường Kinh-lập môn bài 103 (Boulevard Charner N° 103, Saigon). — Quý khách có dùng rượu hay là cơm tây xin chính ghé lại nhà hàng tôi, trước là thương tưởng người Annam lau nữa giúp bạn đồng-bang cho thanh vượng về cuộc thương mãi, tôi rất cảm đội ơn.

NAY-KÍNH
PHẠM-VĂN-GIÀC
cần khải

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Buro môn bài 92 và 101.

(Đặt-hệ) Saigon

TÂN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính công Lục-châu quý khách đợng rỏ: Tiệm tôi có đóng dù kiểu xe như là: Xe mũ, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe dù kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-ti bên tây chèn lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bát kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khí đá theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin qui khách có dịp đến Đát-hệ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cảm ơn quý cô. Còn chư qui khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gởi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-ti, đồ bát kê da tây nơi tiệm Thái-Bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-lâu, số 84, đường d'Espagne.

TÂN-VĂN-HIỆP cần khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thuda-mot, có công sáng đồ bằng ăn dài một gô liền từ 1m40 cho đến 2m20, hệ ngan 0m80 cho đến 11m15; bằng ăn chẻ kiểu từ liếc (long lán, qui phụng), bằng lau cửa cuốn 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bằng ăn mặt đá, bằng tròn một cột, xây, chưng chạm tam lán từ 1m55; có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tây, bằng rượu (table d'apéritif), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, từ áo tron, từ áo kiền từ thờ cần biến lên thanh thờ kiền về sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đảo, mặt đầu, và có đủ thứ đồ tiện, những là chưng đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chẻ theo kiểu kum thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm "gánh" có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có đủ.

Kính xin chư-tôn qui-khách thừa thiệp nhân đư xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sáng hoặc là đặt món chi chưng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quới ông.

NGUYỄN-LONG-THAO
chủ trại kính các.

Maison d'accouchement

MỤ TƯ

Sage-femme diplômée

114, Rue Chaigneau, 114

Nay chúng tôi mới tạo lập một sở nhà thương cho đơn-bà sanh thai, và có một cô mụ Tư, có bản cấp, sự sáng sủa lấy làm sạch sẽ, và hết lòng lo lắng kỹ cang và có một chị sầm biết nói tiếng Annam, rất đại tài cứu giúp về việc bịnh tiểu nhi, người đơn bà sầm này có danh tiếng thuở nay; và có lòng nhưn đức hoặc có việc chi gấp rút cầu cứu giờ nào lại đó cũng có chúng tôi. Xin các bà, các cô, hoặc sanh thai, hay là con cháu không ngon ăn, đến tại chỗ, chúng tôi hết lòng bố dưởng và tính giá rẻ.

Chỗ sanh thai có hai hạng, 1 \$ 00 và 2 \$ 00 một ngày. Chỗ 2 \$ 00 dưởng nệm theo người Langsa. Người Annam muốn đẻ theo cách Annam hay là theo cách người Langsa cũng được.

HA-CẢNH-LẠC DIT BAY-KHOỀ

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE

23, Rue Schroeder — Saigon

Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thật đẹp và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây, hàng Nhật-bổn, hàng bắc và hàng Annam. Chư qui khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muôn cho khỏi sự hậu hoạn, chư qui vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy toa cho có bằng cứ đặng khỏi sự cãi lầy về sau.

Chủ nhơn: HÀ-CẢNH-LẠC dit Băy-Khoề.
Cần khải.

Nam-hưng-Viên

TIỆM TIỀN LAU ANNAM

237 Rue d'Espagne, 237 — SAIGON

Kính trình

Tò cùng qui-ông, qui-thầy và chư quân-tử đợng hay: Nay tôi mới mở một tiệm bán cơm Annam để hiệu là « NAM-HƯNG-VIÊN », môn bài số 237 đường d'Espagne Saigon. Trong tiệm tôi dọn cách sạch sẽ, qui-khách ba bực, thì cũng có đồ ăn ba hạng, những món ăn có để giá tiền sẵn; trọn một đĩa hay là nửa đĩa, có biên giá tiền để sẵn, sớm mai từ 6 giờ đến 8 giờ có bán cháo điểm tám, và củ tiêu, từ 8 giờ đến 10 giờ tối bán cơm, và mì. Những món ăn thường dùng cũng như tiệm tiền lâu của khách-trở lại như vị nào muốn làm tiệc, hoặc ở tại tiệm hay là đem về nhà riêng của qui-vị, xin cho hay trước 1, 2 bữa, thì tiệm tôi sẽ làm cho vừa lòng qui-vị, và như qui-vị có muốn dùng cơm tháng tại tiệm, thì tiệm tôi cũng tính giá nhẹ.

Xin qui-ông, qui-thầy, qui-cậu, cùng chư quân-tử tưởng chừ ông-bang, xin dời gót đến tiệm tôi dùng một khi, nếu có điều chi sơ sót, xin dạy bảo chỉ dùm, tôi hết lòng cảm ơn tâm làm.

Nay kính trình

CHỦ TIỆM

NAM-HƯNG-VIÊN.

(CAO-SƠN-BÌNH dit J. SAU.)

Ai muốn mua nón?

Kính cáo công chư qui-ông và qui thầy đợng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1° Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin qui-ông và qui thầy nhâm lúc nhân tu, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rỏ.

NGUYỄN-VĂN-MÍT
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

Cáo bạch

Chúng tôi đã có lập tiệm mua bán lúa, gạo, nếp và các thứ bao bố.

Tiệm chúng tôi hiệu là HIỆP-ĐỨC-THÀNH số 80 tại Chợ-quán đường mé sông, năm rồi việc mua bán khá nhiều cũng nhờ các phú-ông điển-chủ.

Nay chúng tôi xin các phú-ông điển-chủ và các bực thương-gia lục-châu chư quân-tử tưởng tình có cấp đến người đồng-bang xin đem lúa, nếp đến bán cho bên hiệu chúng tôi, thì chúng tôi cảm ơn lắm, còn tính giá có cao hơn các tiệm khác vì tiệm mới lập ý muốn làm quen biết cho nhiều, còn việc cân lường chúng tôi là người Annam bằng giữ đều công chánh không chịu sự gian lận chút nào, lại chư phú-ông điển-chủ ở xa muốn bán lúa tại tiệm chúng tôi thì đánh giầy thép hay là gởi thư thương luận thì chúng tôi sẵn lòng mà trả lời, song phải để chỗ ở cho rõ. Trước tiệm chúng tôi thì sông rộng bên dài tiện cho ghe lớn nhỏ tới lui.

Cần cáo,
HIỆP-ĐỨC-THÀNH,
Số 80 Roule Basse Chợ-quán

Café-Restaurant Taverne Française

NAM-THUẬN-PHÁT

LÊ VĂN-LÊ successeur ở 19 Ngõ-từ, đường Pellerin và đường Espagne gần đình Xã-tây Saigon

Kính công chư qui-ông đợng rỏ: nhà hàng bán cơm Tây hiệu là Nam-thuận-Phát này, nay đã về phần tôi làm chủ rồi, tôi mới tìm được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những trẻ coi dọn ăn tôi cũng dạy dỗ là nghĩ để cho chư qui-ông phòng khi sai kiền; cúi xin chư qui-ông có cấp đến thì hạn đồng-bang mà giúp nhau cho nên việc, còn trong lục châu chư quân-tử, có dịp ghé đến Saigon, thì như chư ông có lòng chiền cổ, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và cảm tạ bằng công.

LÊ VĂN-LÊ cần bạch.

DAI THANH

Bazar Tonkinois

30, Quai Piquet, Pnom-penh (Cambodge)

CHAUSSURES EN TOUS GENRES

SOIERIES, CHAPEAUX, MERCERIES

OBJETS D'ARTS DU TONKIN

INCRUSTATIONS, BRODERIES, ETC

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các hàng Bắc-kỳ và hàng ngoại-quốc, như xiên, địa, lãnh nhuộm, sa-bột, nhiều Quinonon, Cachemires v.v., hàng tốt mà giá lại rẻ.

Lại có bán giày tây đóng tại Hanoi, giày cườm, đồ đóng, đồ cần và tạp-hóa.

Chư qui-khách ở xa muốn mua giày tây xin cứ biên tờ số giấy bao nhiêu, (pointure des chaussures) bản hiệu sẽ y theo gửi lại không lầm. Còn đồ tơ lụa chư qui-khách muốn lấy kiểu hoặc hỏi giá, xin cứ viết thư cho bản hiệu.

Bản hiệu gửi hàng đi theo lời, contre remboursement.

Mua-sĩ viết thư thương nghị.

Chủ tiệm: LƯƠNG-NGỌC-BẢN

Kính bạch

Đỗ-văn-Bính khách lâu

PHÒNG NGŨ CHO MƯƠN

BÀN CAFE SỚM MƠI,

VA CƠM ANNAM CƠM TÂY

No 31-33 35, rue Amiral Courbet, ở ngang nhà hàng Nam-dông-Hương, Chợ-mới, Saigon

Đại-lý, LÊ-SUM căn-bạch

Lục-Tinh Khách-Lâu

Số 84-99, đường Espagne

SAIGON

Lãnh Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và cơ cực hơn lãnh ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NU-ÔNG-THANH

Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Chư vị ở xa xin gửi thư đến mà hỏi kiểu.

Iâm-ngọc-Thạch

MÉCANICIEN DENTISTE

Rue Vannier no 74 Saigon

Lời kính tỏ cho quới khách đồng-ban lục châu đặng tỏ:

Tôi có lập một cái phòng trông răng trên lầu tiệm hớt tóc NAM-TẤN-LỢI đường Vannier no 74 đây chạ bán vải chợ cũ ngan ba hình Saigon.

Trông răng trắng hoặc đen cùng là răng hư bích lại răng vàng, răng cao thấp không bằng nhau, răng hồ sữa và mài lại theo cách thức Langa cho liền lạc, tôi làm rất kỹ lưỡng trong khi đương mà sửa răng khỏi lo đau đớn ẽ như cũ hết.

Nghề chung mà ý riêng của thợ chẳng phải mài sửa mà đau ẽ hơn cả buổi như người khác.

Răng bích răng trông đều tính giá rẻ hơn các chỗ mà tôi có làm giấy biên lai (garantie) 5 năm nếu chưa đủ lời mà hư tôi sửa lại không tính tiền công.

Vị nào ở xa xin gửi thư hỏi giá như có re thì giúp tôi làm nghĩa tôi rất cảm ơn, giấ cả xong rồi muốn tôi đến nhà làm cũng đặng.

Nay kính.

LÂM-NGỌC-THẠCH

Mécanicien Dentiste, rue Vannier 74

SAIGON

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa.

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn bảo chạy đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mọi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán giá riêng đặng mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cùng chạy đèn khí vắn vắn, nói tac một đếu r; hải là chạy được.

Nếu chư vị cách để trả tiền và thi hành cho gặp ẽc việc của chư vị sai khiên, thì nên tại hàng:

BONNEFOY & CIE

Société Maritime & Commerciale

DU PACIFIQUE SUCCESEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và bằng này sẽ chỉ các đếu cần ịch cho hoặc đưa coi kiểu thức (bản đồ) cùng giá tỉn.

Có nhiều giầy tờ làm bằng có răng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau này bằng chúng ta cho chư qui vị đặc nả máy của chúng ta hay rằng: chư qui vị ở xa xười không tiện ẽ giao hiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc hi bằng chúng ta sẽ lết lòng mà giúp cho: nghĩa là chịu giá cũ giùm cho.

Hàng chúng ta cho chư qui vị hay rằng: Tại làng có sảng Tàu khò (chaloupe à vapeur) mới và cũ, nư chư qui vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại bằng mà suy tính.

Boucherie Cochinchinoise

TẠI TIỆM CƠM NHIÊN-HƯƠNG

đường Amiral Roze,

Có bán thịt heo tươi thịt heo quay thịt bò, sớm mai mỗi bữa có nấu cháo cá và thịt; Lãnh dọn đám tiệc tại tiệm hay là đem tới nhà kể từ ngày 26 Novembre 1919.

Michel LÊ-VĂN-THƠ, Gérant

Tranh-thương-Hội, Nguyễn-văn-Báu

Là chủ tiệm May và Hớt tóc hiệu NAM-CHAU tại đường Boulevard-Bonnard no 104, nhờ ơn chư-vị giúp sức mà, năm: nên nay lập thêm một tiệm nữa ở tại đường boulevard-Galiéni no 15 cũng là May và Hớt tóc tạp-vật (Tailleur-Coffreur-Mercrier) vậy chui xin quí ông qui thá niệm tình trước giúp sau cũng giúp cho đoàn thợ-rag của Annam mau tàn bộ thì tôi rất đội ơn vô cùng! May các thứ y phục Tây Nam theo kim thời! Hớt-tóc rất kỹ lưỡng và đồ nghề sạch sẽ!

Boulevard-Bonnard No 104, Boulevard-Galiéni No 15, Saigon.

NGUYỄN-VĂN-BÁU kính bái.

Nhà in J. VIET

52, Rue d'Ormay, Saigon

In đủ kiểu đồ sách. Đóng sách rất khéo và chắc. Có bán đồ thờ thờ tượng truyền sách: bao thư giấy, v.v., vắn vắn. Bán đủ đồ dùng cho học trò học.

LỜI RAO

Nhà ngi và nhà buôn nào muốn mua sỉ sảng-vật Annam (trà hốt, đường mở gi, đường phố, đường thỏ, khô, tiêu, muối, nước mắm, giầy dĩa, giầy gai, xà-bông, vắn vắn) người nào có nghề-nghiệp giỏi, nếu muốn bày ra mà lấy lợi thì hãy gửi thư đến hỏi:

Nam-kỳ thương mại kỹ nghệ hội

Saigon đường Gotinal, ở 153-155 (trên nhà in Union)

thi hỏi sẽ trả lời. Không tốn tiền huê-bổng và số phí chi hết. Nghĩa-hội này lập ra mà che chở quyền lợi Annam, giúp đỡ người thương mại và nghề-nghiệp của đồng bang. Có quan Toàn-quyền đại thần ALBERT SARRET làm chánh đống, danh dự. Có quan Ngụ-vấn-soái Nam-kỳ làm phó đống-lớn. ẽ đư

TIỆM MAY CỦA M. HUYNH-CÔNG-PHÚ

92 Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu

May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thiệt khéo—Có bán hàng Tàu nhuộm. Tại Gò-vấp và Cao-lãnh thật tốt giá rẻ. Nuốt là: Nhung Hàng, Rén, Lược, Lóng và các thứ hàng-móng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất huê-mỹ (mode très élégante).

Kính mời quí ông qui bà cơn rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.

Nay thỉnh.

Tiệm Tân-huê Vinh-phat của M. Nguyễn-hu-Tân

134-135, đường Colonel Boulonnet Saigon. — Ngang gare xe lửa Mytho.

Có may áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, gạo Bãi-xào. Đồ gia dụng và tạp hóa đủ thứ.

Nam-dông-Hu'ong khách sạn

Số 26, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon. — Phòng vi sạch sẽ, tiếp đãi tử tế. Có bán đủ các thứ hàng Tàu. May xiêm áo Annam theo kiểu kim thời rất khéo mà mau lại chắc

PHÚ-TOÀN

17, 19, Rue Amiral Courbet

HALLE CENTRALE (SAIGON)

Kính rưng quí ông, qui bà, tiệm tôi có bán đủ thứ thuộc Tây.

Bán y giá, thiệt rẻ, cách tiếp rưng theo lệ pháp Annam.

Tôi mới mở thêm một tiệm đóng giầy và sửa giầy. Tiệm tôi có thợ Annam rành nghề. Đóng rất kỹ càng và chắc lòn. Giá rẻ, đa số, kiểu khác.

Xin đống ban niệm tình giúp tôi sửa việc hết đội ơn vô cùng. Như trong Lục-châu có câu rằng, xin chịu khó việc thì, sẽ thi hành lập nên.

Chủ tiệm: LÊ-VĂN-BẾN

Atelier Mécanique

Vô-thành-Đô

Travaux et réparations en tous genres 47 Rue Amiral Dupré, Saigon.

Kính rưng chư qui ông rõ: Tôi mới lập một tiệm « ATELIER MÉCANIQUE » tại đường Amiral Dupré môn bãi số 47, Saigon.

Tiệm tôi đã làm đủ công chuyện theo nghề thợ sắt thợ nguội và thợ rèn. Sửa đủ các thứ máy, tủ sắt, súng đủ các hiệu. Bán sỉ và bán lẻ đủ đồ phụ tùng, ruột và vỏ xe máy.

Sơn xe máy, giường sắt, tủ sắt v. v. Làm hàng rào sắt đủ kiểu. Tiệm tôi có thợ công-nghệ giỏi, và tính giá rẻ hơn các nơi.

Vậy xin chư qui ông quang cố, đến giúp tôi là người Annam cho nên việc, tôi thăm cảm châng chng. Còn ông nào ở xa, xin gửi thư cho tôi mà thương nghị.

Vô-T 1NH-Đô
Cán khải

giúp nhau làm nghĩa ! Sau bói bố Quốc-hôn !

Trà ướp hoa tinh khiết đúng phép và sành, nước nhiều và khí vị thanh hương ! Càng có càng ngon ! Nếu được thưởng lại mau tiêu hóa.
 Dụng bằng hộp thiết với gói nhỏ gói lớn đủ hạng.
 Mời Hỡi : Ông-bang mua lấy sản vật quê hương mà dùng,
 hoặc mua để làm lễ hay làm Đại-Lý riêng một nơi nào cũng được, vì là tấm lòng hiếu lợi vậy !!
 Các hạng Trà đều định giá sẵn rồi !!
 Các phí gói và người mua trả.
 Lại có chịu làm mua và bán các Hàng-Hóa cho ông-bang.
 Quý vị cần dùng xin gói thơ đến biện luận.

Trà Việt-Nam
 Có hộp công-ty làm lại 1 & 2 trong Bình-Lý Giảng.
 Là hộp Trà và bán lại Chợ-Lớn như dưới đây.

CÁC DANH-HƯƠNG	
TRÀ GÓI	TRÀ HỘP
KỶ-TÂM-HIỆN	Bến-Lông.
Vị-phi-Nam Trà-Cuộc.	Sơn-Lông.
Đầu riêng Trà-Đầm-Đề.	Sốt-Lông.
61-62, Quai Tostard angle	Quê-Hương
du B. Charis Thomson Cholon	Giải-Nhiệt
(Indochine) Phố góc gần garage xe lửa Cholon-Mỹ Tho.	

H. K. SANH
 Quản-lý kính

Tiệm trà Annam NIỆU ICH-PHONG 20, Rue des Chapeaux à Hanoi

Có bán đủ các thứ danh trà, ướp hoa Sen, hoa Sói, hoa Ngân, hoa Cúc và hoa Lài, có gói bằng giấy, có hộp bằng thiếc. Mùi trà thơm dịu, uống vào thì ăn khát tinh-hần.
 Lựa-chọn ông nào muốn mua xin đừng quên về bán lại, xin cứ gói thơ ngay cho hiệu **Ich-Phong**.
 Lúc bấy giờ nếu bỏ trà Tàu của ông g Trà Annam. Xin anh em rắng giúp.

TIỆM HUYNH-CÔNG-PIHU
 10, Rue Némésis Saigon
 Café bánh mì rất ngon. — Mì và củ-ủ chua cũng ngon

Khương-Thời dit Gông 178, 180 Rue Ang-Dương. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kể ra sau đây:
 Kiếng vàng, neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đồ thủ. Dầu ếch-sáng Sên (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (l'huile pour automobile), mỡ bôi trơn máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thắp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu, tây và huê-ký (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bở-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đôi mồi (écaillet) lược chải đầu: đầu thủ và đồ của đầm (madame) và giày tây, giày (annam) đầu thơm, áo thụng mua bên tây lại (commandés en France).
 Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thơ đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.
 Nay kính
 Trân-văn-Gông
 Bijoutier Phom-penh

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thắp mượn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, lễ-yên, tân-gia, hạ-tế.
 Khăn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán lại vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.
 Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng ký lưỡng gửi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ anh lâu đã.)
 Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì xin sẵn lòng cho gửi thơ về hiệu ở phố hàng chữ quốc-ngữ (Prix constant).
 Trương-văn-Hanh
 chủ hiệu

TIỆM NGŨ Dương-huê-vinh-Phát

Kính chúng tôn bằng quý khách đến hay: Nhà ngũ hiệu Dương-Huê-Vinh-Phát, ở đường AMIRAL COURBET, số 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin chờ ông rộng lòng thì ăn một chiếc thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiệu kính si là thế nào.
 ANTOINE BÀU, đón kính.
 N° 53, Amiral Courbet.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106
 ngang Gare xe lửa Saigon-Couap
 tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy, đèn essence và đèn alcool.
 Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.
 Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niệm ki lòng gửi tới chỗ ở mấy ông.

Uả ngộ quá hớ

Tại đường AMIRAL COURBET, số nhà 88 có tiệm bán vàng bạc, VÁN HUYNH, và ĐU cũng có bán sản ghe bằng cây càm LAI để làm trên LAI-THIẾU, thiết đồ nhà này bán trau dĩa tốt và thầy muốn ngó.
 — Nền xin mấy Bà mấy Cô, và mấy ông mấy thầy, thừa khi trời chiều gió mát, nên đi ngán tiệm ghé đó xem chơi, mua chi vừa ý nếu mua mà dùng của bạn là đó của khách-trá mau hư mau cũ mà của lại bác hơn đó mình, xin Ông-Bang xét kỹ.

GRIMA THON

KHI MUỐN MUA

MÁY XAY LỬA

hàng tiem loi hiệu

Hiện nay tiem ở Ang-lê
 chế tạo và đồ vật tiện
 của Ang-lê

Giá đã rẻ mà máy
 lại tốt

Máy ép dầu đậu thứ—Máy ép mía làm đường

ĐU CÁC THỨ MÁY
 A. DENHOLM,
 40 et 41, Quai de Belgique, Saigon

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đáng rõ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường CHARNER, MÓN ĐAI số 74, Saigon, để sửa các thứ máy: Như là: đồng-hồ, xe-máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, v.v. v.v. Có khắc các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chạm mỹ đá cẩm thạch, v.v. v.v.

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy essence, alcool à bruler và carbure, thứ như là thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thơ cho tôi thì tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách làm hóa giao ngân, Contre Remboursement) quý-vị muốn mua món chi ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng sẵn lòng lo giùm. Xin Chư-tôn chúu cớ tôi hết lòng cảm ơn.

PHẠM-THỀ-KINH
 74 Bd Charner—Saigon

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE « Michel THO »

88, Rue Catinat — Saigon

Tiệm bán nón, đồ mỹ nghệ tay, đèn và xe bông thơm, phần theo một, và giấy hương gia, ở đường Catinat số 88, ngay nhà in và bán sách của ông C. ANNET et FILS (Imprimerie Librairie Commerciale) có phòng hội học soạn, giá rẻ. Lành in các thứ sổ, sách, in đồng trong Làng Tống, bán sách về cho học trò, máy viết v.v. v.v. báo thơ, truyền đi thơ, sửa máy may máy viết các hiệu.
 Lựa-chọn quần-tử muốn mua món chi, tiệm tôi không có thì cũng sẵn lòng mua đùm cho có mà gửi chẳng nợ công.
 Michel I.E. VAN-PHUC

Tiệm sửa các thứ máy

Tại báo quán Thời-báo, 55 rue d'Espagne mới mở một tiệm sửa các thứ máy như là: máy viết chữ, máy may, quạt máy, máy hát. Nói tác là các thứ máy đều sửa được hết.

HỒ-VĂN-LANG, Chủ tiệm